Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

# Kumbara

AĞUSTOS 1982 / SAYI : 46

## Haftalık ders programı ve etiket eki

(Orta Sayfada)

# ÇİNGÖZ KARGA

AKSAKAL NE ZAMAN BİTİYOR? YORULDUM...

PAR KAMB

EĞER BÖYLE HEP KIPIRDARSAN, PORTRENİ YAPAMAM.

BU RESSAMLAR DA BÖYLEDİR... SANKİ RESME KUŞ KONDURUYORLAR?

KALEMİM KIRILDI...GİDEYİM BİR TANE DAHA BULAYIM.

CRAC!

SAKIN HA KIMILDAMA. HEMEN ŞİMDİ DÖNECEĞİM.

UZUN SÜRMESİN HA...

BZZZZ

BZZZZ

BAŞIMIN ÜSTÜNDE UÇUŞAN BU ARI DA SİNİRİME GİDİYOR.

GİT BAŞIMDAN PİS HAYVAN SEN DE!

ZUIPP

HİÇ BİR ŞEYDEN KORKMAM AMA BU SÜRÜNGENLERDEN ÇEKİNİRİM.

NEYSE KERTENKELE GİTTİ. POZUMU ALALIM...

AKSAKAL NEREDE KALDI. ORTADA YOK...

GALİBA BENİ BURADA UNUTTU...

GİDEYİM DE BİR BAKAYIM...

BU KADARI FAZLA DOĞRUSU. İNSAF...

ÇİNGÖZ! CANIM FİL RESMİ YAPMAK İSTEDİ.

KLOC!

ŞİMDİ BEN SENİN ÇIPLAK KAFANDA RESİM YAPACAĞIM...

KAÇMA... SEN BÖYLE KOŞARSAN RESMİ NASIL BİTİRİRİM?..

KAMB

Kumbara

Ayda bir yayınlanır.
Ağustos 1982 - Sayı: 46

*Türkiye İş Bankası A.Ş.*
*Halkla İlişkiler*
*Müdürlüğü adına Sahibi:*
A.BÜLENT AYDIN

*Sorumlu Yazı İşleri*
*Yönetmeni:*
YILMAZ SEVİMLİ

ONK AJANS
tarafından hazırlanan
bu dergi Emin Alakuş
IBM Bürosunda dizilmiş,
HÜRRİYET OFSET
MATBAACILIK VE
GAZETECİLİK A.Ş.
tesislerinde basılmıştır.
*(1 Ağustos 1982)*

*Adres:*
KUMBARA Dergisi
Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere-ANKARA

*Kapak Resmi:*
"30 Ağustos Zaferi"
MUSTAFA DELİOĞLU

# SİZE BİR MEKTUP VAR

## Ağustos, yeniliklerin müjdesini getiriyor

Sevgili Çocuklar,
Kuşkusuz çok güzel bir yaz geçiriyorsunuz. Dağlara çıkıyor, denize giriyor, uçurtma uçuruyor, top oynuyor, eğleniyorsunuz. Daha önünüzde uzun günler var. Sizler tatil yaparken, Derginiz KUMBARA tatil yapmıyor, aksine çok büyük bir çalışma içinde. Sizlere tatil sonu için sürprizler hazırlıyoruz. Derginizde önümüzdeki sayılarda bir hayli güzel değişiklikler bulacaksınız. Neler mi? Söylersek, işin sürpriz yanı kalır mı? Bekleyin, göreceksiniz... İsterseniz şimdi Ağustos sayımızda neler var bir bakalım:

Emekli bir öğretmen olan Hasan Sabah sizin için güzel bir öykü yazdı: "Yetim Ömer". Öyküyü Sema Ilgaz Temel resimledi.

Köksal Çiftçi'nin bir masaldan esinlenerek hazırladığı "Kaz Yolar Mısın?" adlı çizgi-öyküyü bir hayli değişik bulacaksınız, fakat seveceğinizden kuşkumuz yok.

Mektuplarınızdan beğendiğinizi öğrendiğimiz Sadık Öztürk'le Necdet Çatak'ın yarattığı "Ateş Kusan Canavar"ın yeni bir serüvenini okuyacaksınız. "Zehra Ablam ve Ben" de ise, bu sayımızda, Ömer Dayının Bebeği öyküsünü bulacaksınız.

"1 Yazar, 1 Yapıt"ta ünlü ozan ve yazarlarımızdan Atilla İlhan'ı ve Kurtlar Sofrası adlı romanını, "Ünlü Kişiler"de ise telefonu yapan Alexander Graham Bell'i tanıyacaksınız.

Bu sayımızda, magazin yazısı olarak iki minik kentten söz ediyoruz. Hollanda'da ve Almanya'da kurulmuş olan bu kentlerin öyküsü herhalde sizi ilgilendirecektir. Ayrıca dünyada büyük bir hızla ilgi toplayan Su kayağı sporunu tanıtan bir yazı bulacaksınız.

"Deney Köşesi"nde Güneş enerjisiyle nasıl elma pişirildiğini öğreneceksiniz. "Gökyüzüne Bakıyoruz"da ise size Kuyruklu Yıldızları tanıtmaya çalıştık.

Sürekli olarak ilginizi çeken "Garip ama Gerçek", "Mini-Ansiklopedi", "Denektaşı", Satranç, Pul ve Kitap Köşelerini bu sayımızda da bulacaksınız. Bulmaca ve bilmecesiz bir dergi düşünülemez. Onlar da var dergimizde.. Ve en önemlisi "Sizin Sayfanız" da var.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle...
Sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

## BİZE DE MEKTUP VAR

Ben dördüncü sınıftayım. Yolladığınız Kumbara dergilerini aldım, çok mutlu oldum. Derginin içindeki her yazıyı okudum. Onları hatıra olması için sınıfta hepimiz saklarız. Bize Kumbara dergilerini yolladığınız için çok teşekkür ederiz.

GÖNÜL TALİP/Gross Gereu-B. Almanya

- *Mektuplarınıza çok teşekkür eder, ilginizin sürmesini dileriz.*

Biz Türk çocuklarını yurt dışında yalnız bırakmayan KUMBARA Dergisine: Derginizi ilgiyle izliyoruz. Deney Köşenizi çok beğeniyoruz. Bizlere çok yararlı oluyor. Bir de Ülkemizi Tanıyalım köşesini bizlere daha açık tanıtmanızı istiyoruz.

SAFİYE—NAZLIHAN ŞAHİN/Mogent-Fransa

- *İlginize çok teşekkür ederiz. Önümüzdeki sayılarda yenilikler yapmayı düşünüyoruz. İstekleriniz yerine gelecektir. İlginizin sürmesi dileğiyle.*

Ben derginizi çok beğeniyorum ve aydan aya izliyorum. Sizden birkaç isteğim olacak. Anadolu Söylenceleri yerine Görmediğimiz Hayvanlar'ı biraz daha uzatır mısınız? Zehra Ablam ve Ben sayfasının da ikiye çıkmasını diliyorum.
GÜLÇİN KURAN/Eyüp-İstanbul

Derginizi hiç kaçırmayan okuyuculardan biriyim. Severek ve beğenerek okuyorum. En çok Zehra Ablam ve Ben köşesini beğeniyorum. En çok Bize de Mektup Var köşesini okuyorum. Derginizde ansiklopedi eki ya da çocuk romanlarını ek olarak yayınlarsanız seviniriz.
MELTEM TURAL/Konya

Derginizi okuyor ve beğeniyorum. En çok sevdiğim bölümler Spor, Görmediğimiz Hayvanlar, 1 Yazar 1 Yapıt, Garip Ama Gerçek, Ünlü Kişiler ve Sizin Sayfanız. Bu sayfaları büyütmenizi istiyorum. Hem ben hem de bütün kardeşlerimiz bilgi sahibi olur.
ÜMİT GÖBEL/Havza

- *Kumbara'ya gösterdiğiniz ilgi, bizleri gerçekten çok mutlu ediyor. Sevdiğiniz ya da hoşlanmadığınız köşeleri bize bildirdiğiniz için de ayrıca teşekkür ederiz. Önümüzdeki sayılarımızda yapmayı düşündüğümüz bazı yeniliklere tüm bu dilek ve istekleriniz yol gösteriyor.*

Biz Almanya'daki Türk Çocuklarıyız. İki yıldır Kumbara dergisini severek okuyoruz. Her bölümünü çok beğeniyoruz. Yeni sayılarınıza sürekli bir roman, ayrıca Türk büyüklerini tanıtan bir sayfa ve bir Test sayfası koyarsanız çok memnun oluruz.

Gem. Haupt. Sch. Dahl-5, 6, 7, 8, 9, 10. sınıflar/ Mönchengladbach-Batı Almanya

- *Kumbara dergisine göstermiş olduğunuz yakın ilgiye çok teşekkür ederiz. Yapılacak yeniliklerde istekleriniz göz önüne alınacaktır.*

- *Ayrıca bize anı olarak sınıf fotoğraflarını yollayan Almanya'daki öğretmen ve öğrenci kardeşlerimize çok teşekkür ederiz.*

- *Kumbara dergisinde yayınlanması için bize bulmaca yollayan DOĞAN KILIÇER/Alaca-Çorum ve ŞABAN ÜZÜMCÜ/İzmit, kardeşimize de çok teşekkür ederiz. Ne yazık ki, yerimiz yeterli olmadığından bu emeklerini değerlendiremiyoruz.*

Derginizi ilgiyle okuyor ve çok seviyorum. En çok sevdiğim bölümler Pul ve Fıkralar. Dileğim Pul hakkında daha çok bilgi vermeniz.
ERKAN İREN/Bursa

- *Son sayılarımızda Pul ve pul toplama ile ilgili geniş bilgi verilmekte.*

Minidomın'da ortaçağdan kalma bir şato. Boyutlar ziyaretçinin boyu ile karşılaştırılınca tam anlamıyla ortaya çıkıyor. Kulenin yüksekliği 3,5 metre var.

Madurodam'da küçük bir ziyaretçi merak içinde. Gözünü pencereye dayamış içerde neler olduğunu öğrenmeye çalışıyor.

Minidomm, çocuklar için ne büyük eğlence yeri. Büyükler de bu mini kente hayran.

Minidomm'daki liman olağanüstü ilginç. Limanda 120 model gemi var, sanki gerçek bir liman.

DÜNYANIN EN KÜÇÜK İKİ KENTİ

# MADURODAM ve MİNİDOMM

BU minik kentlerden MADURODAM Hollanda'da MİNİDOMM da Batı Almanya'da. Daha eski olduğu için MADURODAM'dan başlayalım minik kentlerin öykülerini anlatmaya.

## MADURODAM

Hollanda'nın Lahey kentindedir. Evleri, apartmanları, kiliseleri, yeldeğirmenleri, yolları, otomobilleri, yolcu ve yük trenleri, limanları, gemileri, feribotları, havaalanı, uçakları ve spor alanlarıyla minimini bir Hollanda. Kentte her şey normal boyutunun yirmi beşte biri oranında. Ama aslının tıpatıp benzeri. Her şeyin aslında yapılan değişiklik, MADURODAM'daki benzerinde de uygulanıyor.

Sözgelimi 360 yolcu taşıyan Jumbo jet uçakları 1970 yılı Ocak ayında sefere başlayınca, Amsterdam kentindeki Schipol (okunuşu: Şipol) Havalimanında bazı değişiklikler yapılmıştı. Bunun üzerine, Schipol Havalimanı'nın yirmi beşte biri oranında tam bir benzeri olan MADURODAM'daki Schipol Havalimanı'nda da aynı değişiklikler yapıldı. Hollanda demiryolları idaresi vagonlarını sarıya boyatınca, MADURODAM'daki minik trenlerin vagonları da sarıya boyandı.

MADURODAM'daki minimini mankèn insanlar da öyle. Onlar da modadaki her yeniliğe uyuyorlar. MADURODAM'ın minimini sokaklarında', parklarında görülen bu mankenlerin üstlerinde son moda giysiler var. Mankenler de minik kentteki her şey gibi normal insanların yirmi beşte biri boyutunda.

## MADURODAM NİÇİN YAPILDI?

1952 yılı Temmuz ayında açılan bu minimini kenti oluşturmak için gerekli parayı bulanlar Hollanda'lı Bay ve Bayan Maduro. Bu karıkocanın Jorj adında bir oğulları varmış. Almanlar 1940 yılında Hollanda'yı işgal edince Jorj tutsak düşmüş. 1945 yılında da tutsak kampında ölmüş. Bay ve Bayan Maduro, oğullarının anı-

sını yaşatmak için bu minimini kentin kurulmasına önayak olmuşlar.

### MİNİDOMM

Dünyanın en küçük ikinci kenti MİNİDOMM da Batı Almanya'nın Düsseldorf kenti yakınlarında. Bu minimini kentteki her şey de MADURODAM gibi normal boyutunun yirmi beşte biri oranında. Bunlar da asıllarının tıpatıp benzeri. Minik kentte Almanya'nın en ünlü yapılarının yüzden çoğunun modeli, içinde 120 model gemi olan gene model bir liman, demiryolları ve trenler, model uçakların doldurduğu bir havalimanı var. Karayollarında kara taşıt araçları gidip geliyor, limanda gemiler yüzüyor, vinçler çalışıyor.

Hollanda'daki MADURODAM gibi Batı Almanya'daki MİNİDOMM'un hayranları yalnız çocuklar değil. Bir o kadar da büyük var minik kenti gezen. Çocuk-büyük yılda bir buçuk milyondan çok insan geziyor MİNİDOMM'u.

### MİNİDOMM NİÇİN YAPILDI?

Bu minik kentin kurucusu Profesör Dommel adında bir mimar. 26 Ekim 1914 yılında doğmuş. Mimarlıktan başka yontu ve resim eğitimi de görmüş. Doğum yeri Düsseldorf kenti. İkinci Dünya Savaşı'nda Yüzbaşı rütbesiyle paraşüt ve dağ birliklerinde görev yapmış. Savaştan sonra, Düsseldorf'un hemen hemen yerle bir edilmiş kent merkezinin yeniden yapımında çalışmış.

Evli ve bir erkek çocuk babası olan Profesör gençliğinde spora çok meraklıymış. Okullar arası orta siklet boks şampiyonu ve dört tek kürek şampiyonu olmuş ama asıl hobisi, yani merakı modelcilikmiş. Bu merakını MİNİDOMM'la doruğuna ulaştırmış. MİNİDOMM, Avrupa'nın önde gelen sanatçılarının on beş yıl süren çalışmalarından sonra ancak 1967 yılında açılmış. Yani Hollanda'daki MADURODAM'ın açılışından on beş yıl sonra.

ÇOK ZEVKLİ AMA PAHALI BİR SPOR

# SU KAYAĞI

Su kayağı büyük maharet isteyen bir spor dalı.

Su kayağı dünyada 1920-1930 yılları arasında Amerika'nın Florida kıyılarında gençlerin bir eğlencesi olarak başladı. Adı 'Aquaplane (okunuşu: Akuapleyn)', anlamı da su üstünde uçar gibi gitmekti. Gençler ön tarafı yukarı doğru kıvrık kare biçiminde bir tahtanın üstüne çıkıyor ve 12-15 mil hız yapan bir motorun peşinde çekilerek su üstünde uçar gibi gitmeye çalışıyorlardı.

Tek parça olan bu kayak daha sonraki yıllarda ikiye bölündü. Ön tarafları yukarı doğru kıvrık iki kayak kullanılmaya başlandı. Kare biçimindeki tek parça kayakta motordan kayağa bağlı olan ip, iki parçalı kayak da kayakçı tarafından tutuldu. Kayakların boyları 160 santimetre, enleri de 18 - 20 santimetreydi. Saatte 30 mil hızla kayıyorlardı.

Su kayağı 1930'dan sonra sürekli olarak gelişti. Plâstik ve alüminyumdan kayaklar yapıldı. Ama bunlar yeteri kadar kullanışlı olmadığı için yeniden sert ve dayanıklı bir ağaç olan hikori'den yapılma tahta kayaklara dönüldü. İdeal hız olarak da saatte 40-50 kilometre kabul edildi. Bu arada ustalaşan kayakçılar tek kayakla kaymaya başladılar. Hele günümüzde son derece hızlı motorların peşinde, kayak takmadan, çıplak ayakla bile kayak yapanlar var.

### DÜNYA SU KAYAĞI BİRLİĞİ

Su kayağı 1940'da önce Amerika'da, sonra da Avrupa'da herkesin sevdiği bir spor haline geldi. 27 Temmuz 1945'de DÜNYA SU KAYAĞI BİRLİĞİ (U. M.S.N.) kuruldu. Birliğin ilk üyeleri Fransa, İsviçre ve Belçika oldu. 1948'de Amerika da Birliğe katıldı. 1954'te hemen hemen tüm dünya ulusları Birliğe katıldılar.

### BİR YARIŞMA SPORU

Kasları, zorlamadan çalıştıran ve denge yeteneğini güçlendiren su kayağı bir yarışma sporudur. İlk dünya su kayağı yarışması 1949 yılında Fransa'da Juan-Les-Pins'de yapıldı.

Su kayağı yarışması üç dalda yapılır:

1-Gösteri
2-Atlama
3-Slalom

1-GÖSTERİ: Yirmişer saniyelik arayla dizilen iki kapıdan geçen kayakçı mümkün olduğu kadar çok figür yapmalıdır. Tek ya da çift kayakla yapılabilecek olan bu figürler uluslararası programda derecelendirilmiştir. Kayakçı, programda gösterilen 79 figürden dilediğini seçebilir. Bu figürlerin puan durumları güçlüklerine göre değerlendirilmiştir.

2-ATLAMA: Atlamaların yapılacağı tramplenin yüksekliği erkeklerde 180 santimetre, kadınlarda 150 santimetredir. Kayakçılar 45-57 kilometre hızla çekilirler. Atlamalarda yarışmanın temeli, tramplenden çıkıştan sonra aşılacak uzaklıktır. Kayakçıların uzun atlamaları kadar atlayış biçimlerine de dikkat etmeleri gereklidir.

3-SLALOM: Slalom pisti 287 metre uzunluğundadır. Altı kapısı vardır. Kapıların arası 41 metredir. Kayakçı 23 metre uzunluğunda bir iple çekilir. Motorun hızı ilk geçişte 51 kilometre, ikinci geçişte 54 kilometre, üçüncü geçişte 57 kilometre, dördüncü geçişte 60 kilometredir. Kadın yarışmacılarda bu hız 48-51-54-57 kilometre olarak saptanmıştır. Kapıdan geçmeyen ya da düşen kayakçı yarışma dışı kalır. Yarışma sonunda aynı dereceyi tutturan kayakçılar için ip kısaltılarak yarışma yinelenir. Ipin uzunluğu ilk ağızda 23 metreden 19 metreye, sonra da 17 - 15 ve 13 metreye indirilir. Slalomda stil puanı yoktur.

# yetim Ömer

## HASAN SABAH

Resimler: SEMA ILGAZ TEMEL

Kale İçi'nin daracık sokaklarında ezgili ezgili yükselen "Keskin sirkeee!" bağırtısının ardından günün moda şarkı ve türküleri duyulurdu kimi vakitler. Pencereler açılır, açık pencerelerden güler yüzlü hanımlar sarkardı. Dinlerler, dinlerler; sonra da "Yetim! Yetiim! Yetim Ömeer!" diye çağırırlardı O'nu.

Önceleri alınırdı bu sesleniş biçiminden ama sonradan alıştı. Adının bir parçası oldu "Yetim" sözcüğü. Kimi zaman sorarlardı "Sen gerçekten yetim misin?" derlerdi. O da üzüntüsünü gizlemeye çalışarak yanıtlardı bu soruyu: "Babam, ben doğmadan ölmüş."

Sokakların sevgilisiydi. Boyuna yakın damacanası, incecik sesi, dur durak bilmeyen çabası ile daha ilk günlerden alıcılarının sevgisini kazanmıştı. Üstelik çok şirindi. Ufacık bedeni, çıplak ayakları, kısacık pantolonu bir biblo görünümü veriyordu O'na. Kapılarına koştuğu hanımlar, "Şuna bak ayol, ne tatlı çocuk?" diyerek yanağını okşarlar, öperler severlerdi.

Bugün yine hasır kaplı damacanasını sırtlamış, düşmüştü yollara. O sokak senin, bu sokak benim durmadan koşturuyordu.

Hava bunaltıcı ve sıcaktı. Soluk almakta zorluk çekiliyordu. Terden yapış yapış olmuştu Ömer'in bedeni. Gömleği ıslanmıştı. Ara sıra alçak bir bahçe duvarına yaslanıyor, koltuk altlarındaki askıları gevşeterek gömleğinin yeniyle yüzünün terini siliyordu. Sonra yine koyuluyordu yola.

Mektep Sokak'taydı. Biraz ötedeki pencereden Hatice Yenge seslenmişti. Parlak bakışlı, pembe tenli, canlı kanlı bir kadındı Hatice Yenge. Çocuksuzdu. "Sevgilim" diye takılır, tuttu mu bırakmazdı Ömer'i.

Hemen gitti. Damacanayı yavaşça kapısındaki sekiye oturttu. Kollarını askıdan çıkardı. Yüzünün terini sildi. Elinde ölçü kapları, bekliyordu.

Merdivenlerden koşarak geldi Hatice Yenge. Elindeki boş şişeyi bir kenara bırakırken "Nerelerdesin sevgilim? Böyle vefasızlık olur mu?" dedi. Sevmek, okşamak istiyordu Ömer'i. Omuzlarından tutar tutmaz serin bir ıslaklık duydu avuçlarının içinde. Önce avuçlarına, sonra Ömer'e dikkatle baktı. "Ayol sen sırıl sıklam olmuşsun. Bu ne ter? Üşüteceksin. Dur, dur hele," diyerek fırladı yerinden. Yukarı çıktı ve indi. Bir çırpıda getirdiği geniş havluyla ovmaya başladı bedenini. Islak gömleğini çıkarmıştı. Bir yandan ovuyor, bir yandan da "Hastalanacaksın küçük sevgilim. Ben ne yaparım sonra sensiz? Kurulanmalısın, kurulanmalısın." diyordu. Ellerinde boş kapları olduğu halde sirke almak için bekle-

---

HASAN SABAH

*1927'de Antalya'da doğdu. İlk ve Ortaokulu Antalya'da okudu. Daha sonra Adana İlköğretmen Okulu ve Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsü Toplu Dersler Bölümü'nü parasız yatılı olarak bitirdi. Emekliliği döneminde bir süre İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne devam etti. Rahatsızlığı nedeniyle bu öğrenimini sürdüremedi. Öğrenimi sırasında okullarda çıkan gazetelere yazdığı çeşitli türdeki yazılar ilk yazı sınamaları oldu.*

*1961'e dek taşrada, 1961'den sonra İstanbul'da çalıştı. Yüksek okul dışındaki her derecedeki okulda 30 yıla yakın Matematik-Fizik Öğretmenliği ve Müdürlük yaptı. Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı Dersleri de okuttu. 1976'da Kadıköy Fikirtepesi Ortaokulu (Halen İnönü Ortaokulu) Matematik Öğretmenliğinden isteği ile emekli oldu.*

*İlk kez 1958'de Tedrisat Mecmuası'nda yazdı.*

*Orta Öğretim, Hisar, Eğitim-Öğretim, Varlık, Türk Dili dergilerinde makale, fıkra, deneme, gezi, anı, öykü ve inceleme yazıları yayımlandı.*

şen diğer kadınlar da başına birikmiş, gülüşüyorlardı.

Hatice Yenge'den kurtuluş yoktu. Ne dediyse yapmıştı. Bir süre havluya sarınmış, öylece kullanmıştı ölçü kaplarını.

Damacanayı burada bitirmeyi tasarlıyordu. Bitirmişti de. Aşırı istek üzerine hem "Adam olasın Ömer, yetim olasın Ömer" nakaratıyla sürüp giden "Urfa'lıyım ezelden" türküsünü söylemiş, hem de elindeki ölçü kaplarını doldurup doldurup boşaltmıştı hanımların kaplarına.

Hatice Yenge'nin ütüyle kuruttuğu gömleğini giydi ve hemen depoya koştu yine. Yeniden doldurdu damacanayı.

İmaret Sokağa dalmıştı şimdi de. Şarkılar, türküler söylüyor ve ardından ezgili ezgili bağırıyordu: "Keskin sirkeee!" Bir yandan da işaret almak için pencerelere bakınıyordu.

Burada hiç beklenmedik bir şey oldu. Ansızın yolun ortasındaki su arığının deliğine girdi ayağı. Düştü. Yarı beline dek suya girdi. Sırtındaki damacana pof diye kırıldı. Hızla yere çarpmıştı. Bir damla sirke kalmadı içinde. Hepsi de sırtından aşağı, yere döküldü. Korktu. Bir titreme aldı içini. Arkadan ağlamaya başladı. Patrona ne diyecekti? Kırılan damacananın dökülen sirkenin hesabını nasıl verecekti? Üstelik çok sinirli bir adamdı. Yalnız kovmakla kalmaz, döverdi de. Geçende işyerini terketti diye öldüresiye dövmüştü kendi oğlunu. Sonra işsiz ne yapardı? Sevgili anneciğiyle nasıl geçinirlerdi? Paniğe kapılmıştı. Elindeki ölçü kaplarını, kırık damacanayı oracıkta, yolun ortasında bırakarak kaçtı. Soluğu evde aldı. O'nu gözyaşları içinde gören anneciği bir yandan yatıştırmaya çalışıyor, bir yandan da "Korkma oğlum, Patron bir şey yapmaz sana. Hadi git, al onları bıraktığın yerden, işyerine götür. Anlat başına geleni. Kaza bu, olur. Böyle bırakıp kaçman doğru değil," diyordu. Su döküldü, sırtını değişti. Dediğini yaptı annesinin. Düştü yola. Bıraktığı yerde duruyordu kap kacak. Doğruca Patrona gitti.

Aynı zamanda gazoz, şarap, sirke de yapılan bir kereste fabrikasıydı gittiği yer. Patron, halılarla, işlemeli yastıklarla döşenmiş taht gibi bir köşede oturuyordu. Çevresinde nedimeleri olan sultan motifli bir halı vardı arkasındaki duvarda. Bir ayağını altına almış, nargilesini fokurdatıyordu. Posbıyıklı, pehlivan yapılı bir adamdı. O'nu görünce "Ne o Ömer?" diye gürledi. Ömer, önüne bakıyor, konuşmuyordu. "Bir şey mi var?" dedi. Susmanın

yararı yoktu. Daha çok kızdırmaktan da korkuyordu. Titreyerek anlattı başına geleni. Patron dinledi, dinledi; hiç bir şey olmamış gibi konuştu: "Ortaokula gidecek misin?" Ömer biraz durdu. Birdenbire anlayamamıştı. Patronun ne söylediğini. İlkokulu yeni bitirmişti. Sonra da "Evet," dedi yavaşça. Patron konuşmasını sürdürdü: "İyi, iyi; oku. Büyük adam olursun sen. Dürüst ve çalışkansın. Ara tatillerinde, büyük tatilde gelirsin. Birlikte çalışırız yine. Bir derdin olursa söyle emi?... Üzülme. Olur böyle şeyler. Hadi git, yeni bir damacana versinler."

Ummadığı bir durumla karşılaşmıştı Ömer. Patronun bu tutumu O'nun için büyük bir ayrıcalıktı. Teşekkür ederek ayrıldı yanından. İçini bir sevinç dalgası sarmıştı. Bunca anlayış, bunca sevecen davranışlar içinde öz varlığına olan güveni artıyor, daha çok çalışıyordu.

## Küçük Kız

Uzaklara giden küçük kız,
Özledin mi annenle babanı?
Bir kuş gibi uçursaydım
Oralardan seni,
Bulabilir miydin yuvanı?..

Unuttun mu küçük kız
Ne çok da arkadaşın vardı,
O taşlı büyük sokakta.
Tek tek göstersem hepsini,
Söyleyebilir miydin acaba
adlarını?...

YALVAÇ URAL

# Kaz yolar mısın?

KÖKSALÇİPTİ

Bir varmış bir yokmuş. Memleketin birinde bir padişah varmış. Bu padişah halkının derdleri ile yakından ilgilenir, çareler ararmış.

Bu sebepten halkı da padişahı çok severmiş.

Birgün padişah yanına vezirini de alarak memleketi dolaşmaya çıkmış. Kimseler tanımasın diye de kıyafetini değiştirmiş. Böylece hem tanınmayacak, hem de rahat hareket edecekmiş.

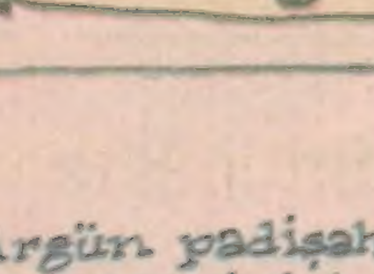

Gide gide bir kulübeye varmışlar.

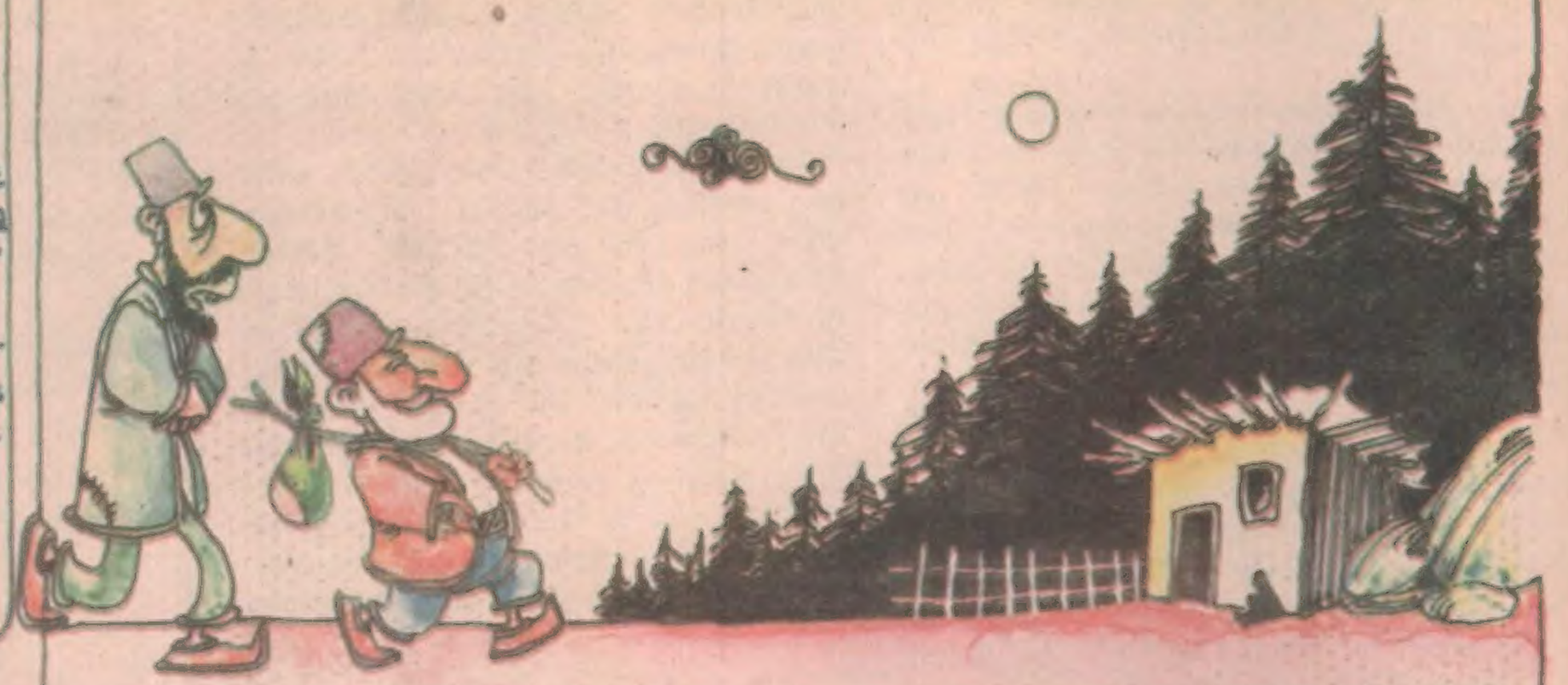

Kulübenin önünde onüç, ondört yaşlarında bir kız çocuğu görmüş, yanına varmışlar.

O DA BİRİ İKİ ETMEYE GİTTİ.

ALLAH ALLAAH!

KIZIM GÖRÜYORUM Kİ EVİNİZ ÇOK GÜZEL. AMA BACASI BİRAZCIK EĞRİ...

BACASI EĞRİ OLSA DA DUMANI DOĞRU ÇIKAR.

ÇOK İYİ, ÇOK GÜZEL KIZIM. PEKİ, SANA BİR KAZ YOLLASAM YOLAR MISIN?

HEM DE NASIL, EFENDİM!..

PEKİ KIZIM HAYDİ HOŞÇAKAL.

YÜRÜ GİDELİM DOSTUM!..

GÜLE GÜLE EFENDİM!..

PADİŞAHIM. AF BUYRUN AMA, O ÇOCUKLA NE KONUŞTUĞUNUZU PEK ANLAYAMADIM.

BAK VEZİR,

EĞER CANINI SEVİYORSAN KAFANI KULLAN. SANA BİR ŞANS TANIYACAĞIM..

KIZLA NE KONUŞTUĞUMUZU BİR HAFTA İÇİNDE ÇÖZDÜN ÇÖZDÜN! ÇÖZEMEZSEN DERHAL KELLENİ VURDURURUM!!

AMAN SULTANIM

Bunun üzerine Vezir çok korkmuş Ne yapacağını şaşırmış

NE YAPAYIM BEN ŞİMDİ?

İŞTE BİZ DA ÖĞRENDİK!! BENİMLE GORAYLIM!!

Vezir düşünmüş taşınmış.. sonunda kızın yanına gidip sormaya cuygun bulmuş

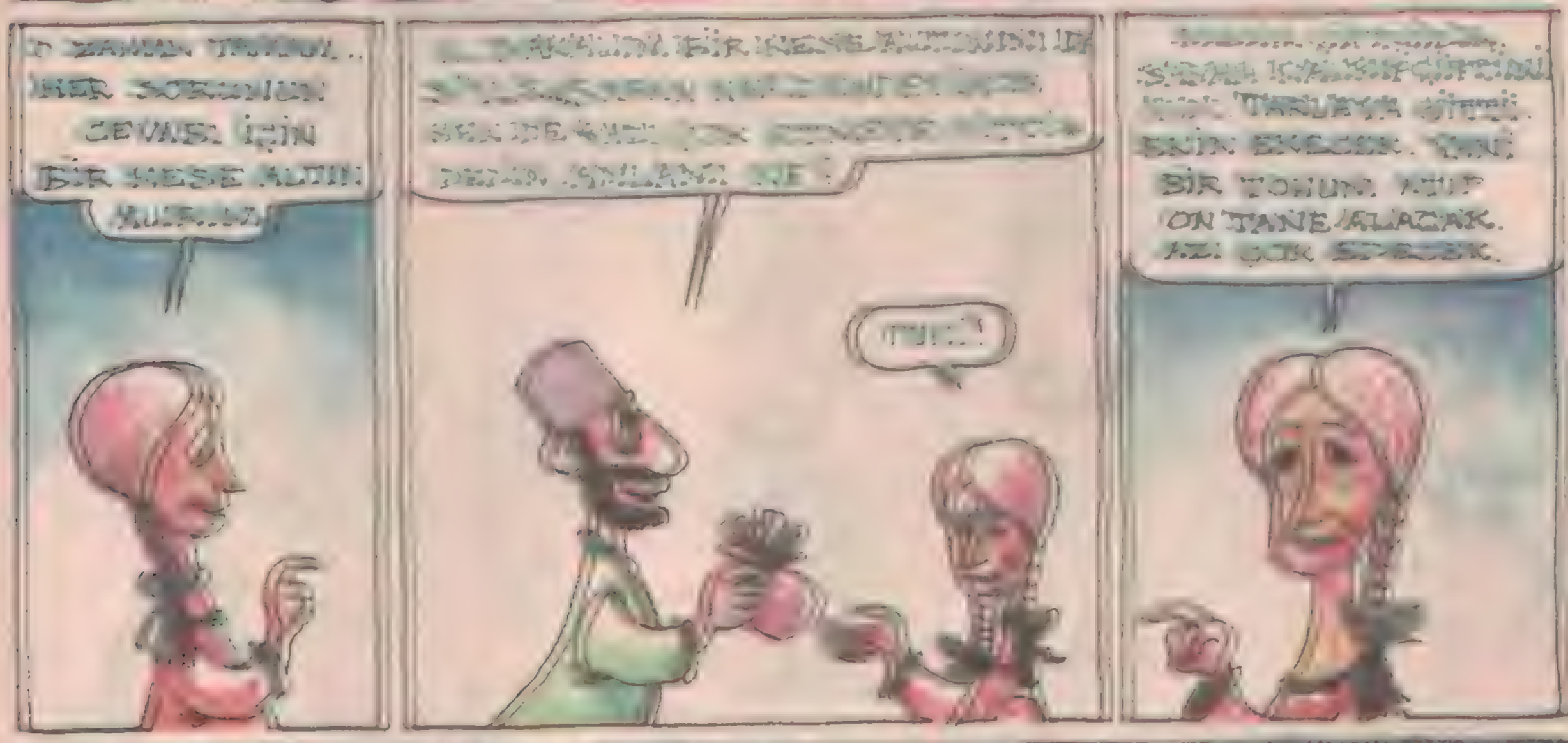

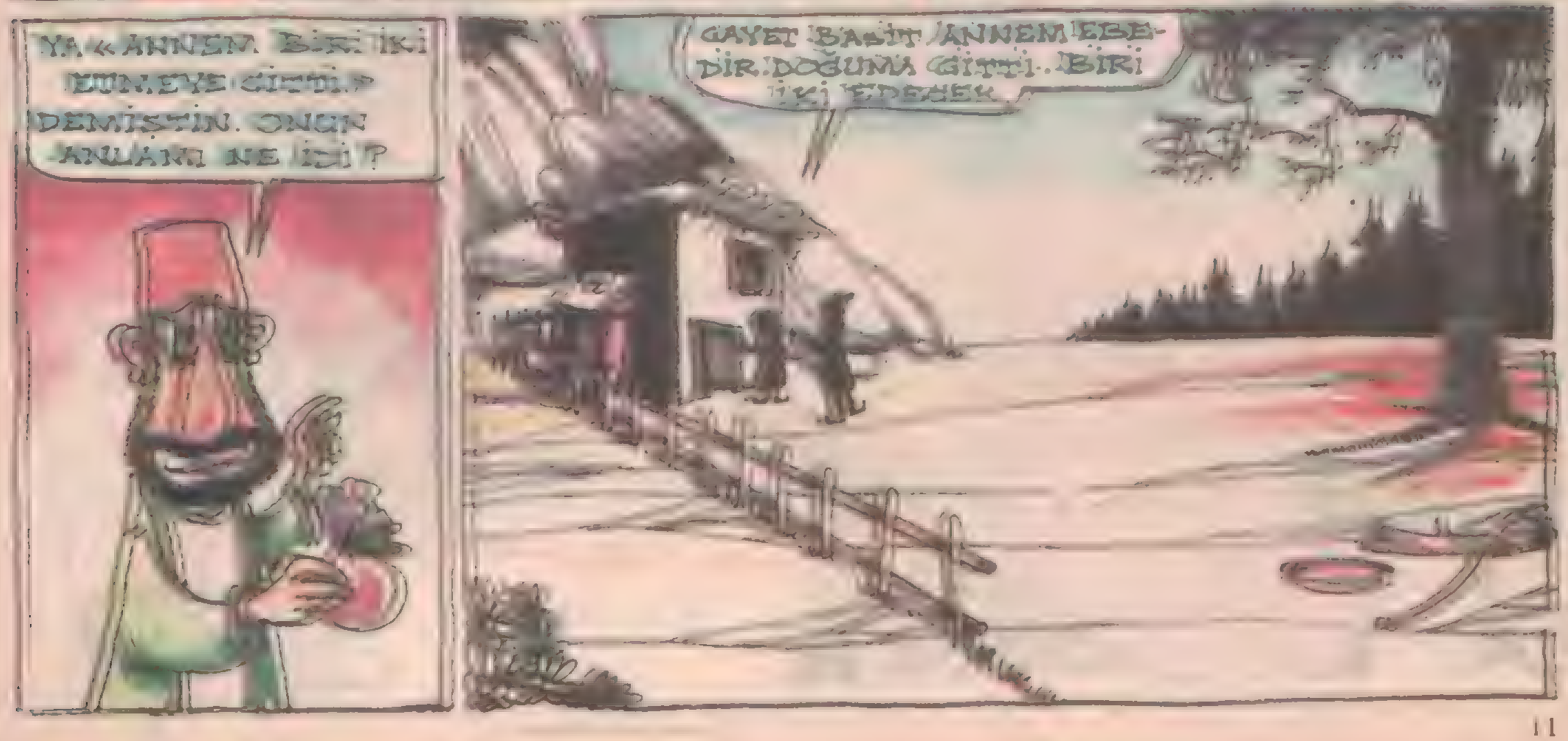

«BACASI EĞRİ OLSA DA DUMANI DOĞRU ÇIKAR.» DEMİŞTİN. BU NE DEMEKTİ?

BİRAZ DİKKATLİ BAKARSANIZ GÖZLERİMİN ŞEHLÂ OLDUĞUNU GÖRÜRSÜNÜZ. AMA BEN HERŞEYİ DOĞRU GÖRÜRÜM.

YA «BİR KAZ YOLLASAM YOLAR MISIN?» SORUSUNA «HEM DE NASIL» DİYE CEVAP VERDİN. BU NE DEMEKTİ?

HALÂ ANLAYAMADINIZ MI?

PADİŞAH SENİ BANA YOLLADI. BEN DE SENİN DÜNYA KADAR PARANI ALDIM.

SENDEN İYİ KAZ OLUR MU?

ÖĞRENEBİLDİN Mİ SEVGİLİ VEZİRİM?

ÖĞRENDİM DEVLETLUM!.

EEEE! NE DEMİŞLER VEZİR, EL Mİ YAMAN, BEY Mİ YAMAN!..

SON

# Attila İlhan

1 YAZAR YAPIT

Günümüz gazeteci, şair ve yazarlarından olan Attila Ilhan 25 Haziran 1925'de Menemen'de doğdu. Istanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki öğrenimini yarıda bıraktı ve Fransa'ya gitti. Yurda döndükten sonra gazete ve dergilerde çalışmaya başladı. İlk şiiri Balıkçı Türküsü 1941'de Yeni Edebiyat Dergisinde çıktı. Bunu Beteroğlu imzasıyla 1942'de Yücel ve 1946'da Gün dergilerinde yayınlanan şiirleri izledi. Demokrat İzmir Gazetesi Genel Yayın Müdürlüğü ve Başyazarlığından Ankara'da Bilgi Yayınevi Danışmanlığı'na geldi. Tutuklunun Günlüğü ile 1974'de Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü'nü, Sırtlan Payı ile 1974 Yunus Nadi Roman Armağanı'nı kazandı.

Şimdilerde Milliyet gazetesinde fıkraları yayınlanan Attila İlhan'ın yapıtlarından bazılarını şöyle sıralayabiliriz: Duvar, Sisler Bulvarı, Yağmur Kaçağı, Ben Sana Mecburum, Bela Çiçeği, Yasak Sevişmek, Tutuklunun Günlüğü, Elde Var Hüzün şiirleri; Sokaktaki Adam, Zenciler Birbirine Benzemez, Kurtlar Sofrası, Bıçağın Ucu, Sırtlan Payı, Yaraya Tuz Basmak, Fena Halde Leman, Dersaadet'te Sabah Ezanları romanları; Abbas Yolcu gezi yazıları; Batı'nın Deli Gömleği makaleleridir. Ayrıca deneme yazıları da vardır.

## Kurtlar Sofrası

Birlik gazetesi basılmak üzeredir. Avukat Sadık; Kurtuluş Savaşı gazilerinden olan gazete sahibi Hüsnü Faik'le Necdet'in fıkraları, Mahmut Ersoy'un yolsuzluklarla ilgili yazıları üzerinde görüşmektedir. Gazetenin sahibi onları savunur. Necdet'in tutuklanması olasılığı vardır. Bu durum, onları çok üzer. Atatürk ilkelerinin gerçek bir savunucusu olan bu gazetenin karşısında karaborsacılar, çıkarcılar vardır.

Mahmut Ersoy'un yazıları Kolaylık İnşaat Şirketi'yle ilgilidir. Şirketin Çevirdiği dolapları kamuoyuna duyurmak için İzmir'e gidecek, orada bilgiler edinecek ve bunları gazetesinde yayınlayacaktır. Şirketin sahibi Zihni Keleşoğlu bunu öğrenir ve peşine, adamı Kılçık Nazım'ı takar.

Mahmut yola çıkmadan önçe iki yıldır arkadaşlık ettiği Keleşoğlu'nun kızı Ümit ile buluşur, ama onunla arkadaşlığını kesmek zorunda kaldığını anlar. İki yıl Paris'te kalan Ümit, kendisinden ayrılmak istediğini söyler. O, dürüst olmakla birlikte Mahmut'tan uzak bir dünyanın kızıdır. Mahmut vapura büyük bir üzüntü içinde biner. Ama ertesi günü, gazetenin İzmir muhabiri Cezmi, telefon ederek Mahmut'un vapurdan çıkmadığını bildirir. Yapılan araştırmalar sonunda bir ceset bulunur ve bunun Mahmut olduğu anlaşılır. Bu haberi duyan Ümit derin bir üzüntüye kapılır ve onu yanından uzaklaştırdığı için pişmanlık duyar.

Öte yandan Asım Taga adında biri de Keleşoğlu gibi kirli işler peşindedir. İthal edilecek traktörler işini kendisi yapmak ister ve bunun için traktör ticaretiyle uğraşan yabancı bir şirketin temsilcisini kandırmaya, araya bir kadın sokarak aracılığıyla bilgiler edinmeye, basında asılsız haberler yayınlamaya çalışır.

Mahmut'un ölümüyle çok sarsılan Ümit, derinden derine onu çok sevdiğini, ona karşı saygı duyduğunu anlar. Yaşam anlayışı değişen Ümit, artık Keleşoğlu'nun kızı olmaktan kurtulmak, kendi yaşamını kendisi sağlamak ister. Bu amaçla Mahmut'un Beyoğlu'ndaki pansiyonunu kiralar ve orada, onun anıları arasında, yarım kalan kavgasını tamamlamak için and içer. Bir gün, Kolaylık İnşaat Şirketi'nin bir odasında yapılan tartışmalar sırasında şirketin yaptığı bütün binaların çürük olduğunu, gazeteci Mahmut'u Keleşoğlu'nun öldürdüğünü öğrenir ve bunları, gazetenin sahibi Hüsnü Faik'e giderek anlatır.

Asım Taga'nın traktör işinde yaptığı yolsuzluklar ve çevirdiği dolaplar da birer birer ortaya çıkar. Keleşoğlu sahte pasaportla Avrupa'ya kaçmaya kalkışır. Her şey su yüzüne çıkınca polis harekete geçer ve Keleşoğlu ile Kılçık Nazım'ı Çorlu yolunda yakalar.

# Mini ansiklopedi

IŞIK HIZI NE KADARDIR?

Bir fırtına sırasında, yıldırım ve gökgürültüsü havada aynı zamanda yolculuk yaparlar. Yola aynı zamanda çıkarlar ancak, şimşek her zaman size daha önce ulaşır. Çünkü ışık dalgaları, ses dalgalarından daima çok daha hızlı hareket ederler.

Gerçekten de, ışık, inanılmaz bir hızla yol alır: Saniyede 300.000 kilometre hızla yol alır. Eğer bu hızla hareket edebilen bir uzay gemisinde yolculuk yapmış olsaydınız, bir saniye içersinde, yedi kereden çok dünyanın çevresini dolaşabilirdiniz.

Işık hızını bilmek, bilim adamlarına, uzaydaki korkunç uzaklıkları ölçebilme olanağı sağlar. Işığın bir yıl içersinde erişebileceği uzaklıklara, ışık yılı derler. Bu kısaca 5.88 milyon kere milyon mildir. Bizim güneşimize en yakın yıldız olan Proxima Centauri'yi ele alalım. Bu yıldızın uzaklığı için 2.518.400.000.000 mil demektense 4.3 ışık yılı uzaklıkta demek daha kolay değil mi?

DİNOZORLAR NE RENKTİR?

Bilim adamları dinozorların ne renk olduğunu bilirler mi? Bilmezler mi? Ancak tahmin yürütebilirler. Çünkü ilk insanın dünyada göründüğü sırada, dinazorlar çoktan yeryüzünden silinmişlerdi.

Ancak bunların izlerine rastlanmakta. Kemikleri, dişleri, yumurtaları, ayak izleri fosil olarak bulunmakta. Paleontolojist denen bilginler bunları incelemekte.

Fosiller, dinozorların sürüngenlere benzediklerini ortaya koymuştur. Bazı akrabaları günümüzde yaşamaktadır; yılanlar, kertenkeleler, timsahlar, kaplumbağalar hep çağdaş sürüngenlerdir. Bunların pullu ve kalın derileri vardır ve yumurta bırakırlar.

Günümüz sürüngenleri kurşuni, yeşil ve kahverengi olduğuna göre dinozorlar da çoğunlukla o renklerde düşünülüp çizilir. Günumuzde pembe renkli timsahlar olmadığına göre, her halde pembe dinozorlar da yoktu.

# Güneş enerjisiyle pişen elma

GEREKENLER

2 tane kâğıt bardak
1 dilim elma
1 sayfa beyaz kâğıt
Yaldızlı kâğıt (Çikolata kâğıdı)
Siyah fon kâğıdı
makas ve seloteyp
Küçük, temiz şeffaf bir naylon parçası

YAPMAMIZ GEREKEN

1. Karton bardaklardan birinin içini siyah fon kâğıdı ile kaplayın. (dibini kaplamayın). Seloteyp ile sıkıca tutturun.
2. Bir dilim elmayı bardağın içine koyun.

## Deney köşesi

3. Şeffaf bir naylon parçasıyla bardağın ağzını kapayın ve bir lastik ile tutturun. Bardağı bir yana bırakın.
4. Bir sayfa beyaz kâğıdı, yaldızlı kâğıt (çikolata kâğıdı, alüminyum folyo) ile kaplayın. Kâğıdın boyutları 21x30 cm olmalıdır. Kaplanan kâğıdın parlak tarafı dışa gelmelidir. Dikkat edeceğiniz bir nokta da, yaldızlı kâğıdın düzgün olmasıdır. Kırışıklarını iyice düzeltmeyi unutmayın.
5. Kâğıdı, içinde elma olan bardağa sarın. Kâğıdı bardağın çevresine sararken, bunu bir dondurma külahına benzer biçimde yapın. Dikkat edin, kâğıdın yaldızlı yüzü iç tarafta kalmalı, mat yanı dışa bakmalıdır, (ortadaki resim gibi). Bu kâğıdı da seloteyp ile tutturun.
6. Külah biçiminde sardığınız bardağı, diğer boş bardağın içine sokun. Güneş ışığının bardağın içine dolmasına özen gösterin. İki bardaktan oluşan ocağınızın devrilmemesi için bardakların çevresini küçük taşlarla doldurup destek yapın. Birkaç saat sonra bardağın içine bakın ve elmanız ne hale gelmiş görün.

NİÇİN OLUŞUYOR?

Güneş, yaldızlı kâğıttan külaha çarpar ve kâğıt bardağa yansır. Burada, siyah fon kâğıdı ışığı emer ve onu ısıya dönüştürür. Doğal olarak sıcaklık yükselir ve havaya karışır. Ne var ki, bardağın ağzını kapayan naylon parçası ısıyı bardağın içinde tutar. Sonuçta ısı içerde kalır ve elmanızı pişirir.

# İş Bankası'nın "İKİ SORU İKİ YANIT" Yarışması Sonuçları

Türkiye İş Bankası tarafından düzenlenen ve her hafta radyoda yayımlanan "İki Soru-İki Yanıt" yarışmasını Haziran ayı içinde kazanarak ödül alanların adları şöyledir:

HAMDİ ALP BULGUR—Buldur
FATMA ATİK—Çumra/Konya
F.CENK KOCAER-Urfa
CETİN EVİN-Midyat/Mardin
NİLÜFER GÜNSEL-Akyazı/Sakarya
RÜVEYDA BİLGİ—Tavşanlı/Kütahya
SÜLEYMAN GEÇGEL—Kavak/Samsun
SULTAN SAYMAN—Kadirli/Adana
NURDAN KAHRAMANER—Ankara
MEVLİT KÖFÜN-Mut/Mersin
AYŞE KARAKEÇİ—Diyarbakır
ŞAZİYE DİNÇER—Emet/Kütahya
BETÜL TIPIS—Avvalık/Balıkesir
MUSTAFA ÖZGÖK—Ereğli/Konya
GÜLAY SEZGİN—Çorum
ALİ AKTÜRK—Antalya
AYŞEN YAZLIK—Tarsus
GÜLTEN DEMİR—Yumurtalık/Adana
ABDULLAH ÖZBAY—Adıyaman
HÜSEYİN TOSUN—Bulancak/Giresun
ÖZDEN KARAHİSARLI—Çivril/Denizli
AYLA ALKILIÇ—Kırklareli
TÜLAY SEZGİN—Çorum
METİN KAPLAN—Antalya
SABAHATTİN ERYILMAZ—Kastamonu
HATİCE SAVAŞ—Boyabat/Sinop
HAVANA YILDIZ—Tefenni/Burdur
İSMAİL UZDİL—Dörtyol/Hatay
OSMAN AKTAŞ—Besni/Adıyaman
CAHİT KADER—Balat/İstanbul
ASUMAN DABAK—Akhisar/Manisa
ASUMAN URAL—Akyazı/Sakarya
MUSA KORUCU—Burdur
YILDIRIM İMREN—Aydınlıkevler/Ankara
ŞERAFETTİN BALCI—Bartın/Zonguldak
NURAY TEKÇE—Adıyaman
M.ŞERİF TARKAN—Midyat/Mardin
ABDÜLHAMİT KAYNAR—Taşağıl/Antalya
METİN KILIÇ—Malkara/Tekirdağ
İRFAN AYDİN—Ergani/Diyarbakır
CEMİL TUĞTEKİN—Gaziantep
CELALEDDİN RUMİ ASLAN—Niksar/Tokat
MUSTAFA BAŞ—Perşembe/Ordu
ÜMİT ÖZBEK—Merzifon/Amasya
ALİ SENİH TÜRKBAY—Devrek/Zonguldak
GÜLAY KIRAS—Ağlasun/Burdur
ÜMRAN EROĞLU—Aydın
AHMET PADAK—Nevşehir
İBRAHİM YILMAZ EMİROĞLU—Tirebolu/Giresun
MURAT DÜZEN—Düzce/Bolu

# DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Sınır kentimiz Edirne'yi süsleyen bir camidir. Mimar Sinan'ın Sultan II. Selim zamanında yaptığı bir başyapıtdır. Sinan, bu cami ile Osmanlı ve dünya mimarisine tek büyük kubbeyle kaplı merkezi yapı sisteminin en mükemmel örneğini vermiştir. Bu caminin adını anımsayabildiniz mi?

2. Denizin içinde bir denizaltı bulunup bulunmadığını, hattâ daha kolay yakalamak için balık sürülerinin bulunduğu yerleri saptamaya yarayan ve deniz dibi engebelerini belirten haritaların yapımını sağlayan aracın adı nedir?

3. Tıp öğrenimini bitirdikten sonra Osmanlı devrinin en ünlü doktorları arasına giren ve büyük yeteneği ile kısa zamanda yükselerek o zamanın Tıp Fakültesi dekanlığına getirilen bir bilim adamıdır. Herkesin dertlerini sabırla dinlemesiyle ün yapmış bu doktorun adı nedir?
4. İtalya'nın Roma'dan sonra gelen ikinci büyük kentidir. Olona suyunun üzerindedir. 11 kapılı bir surla çevrilidir. En ünlü binası, gotik ve modern İtalyan stilleri uygulanarak beyaz mermerden yapılmış katedralidir. Çizme görünümündeki İtalya'nın bu ünlü kentinin adı nedir?
5. Bir tiyatro topluluğunun oynamak için hazırladığı piyeslerin listesi ya da bir müzik topluluğunun hazırlamış olduğu parçaların tümüne ne ad verilir?
6. Bir toplumda iyilik ve kötülük değer hükümlerine göre, yapılması ya da yapılmaması gereken hareketleri belirten kurallara ve bunları inceleyen bilim dalına ne ad verilir?
7. Yörüngesi dünyamızınkine en yakın olan gezegenin adı nedir?

8. Tenis dünyasının en büyük heyecanını yaşatan Wimbledon Turnuvasında bu yılki tek erkekler şampiyonluğunu kazanan Birleşik Amerikalı sporcunun adı nedir?
9. Her yıl Haziran'ın ikinci ve Temmuz'un ilk yarısında yapılan, bu yıl süresi biraz daha uzatılan İstanbul Festivali çok yönlü sanat olaylarına sahne olmaktadır. Uluslararası nitelikte olan ve dünyanın en ünlü sanat elçilerinin yurdumuza gelmesini sağlayan bu festivalin bu yıl kaçıncısı yapıldı.

Yanıtlar 29. Sayfada

# ülkemizi tanıyalım!

# Tekirdağ

BÖLGESİ: Marmara Bölgesi.
KOMŞULARI: Doğu'da Istanbul, Batı'da Edirne, Güney'de Çanakkale ve Kuzey'de Kırklareli illeriyle çevrilidir. Güneydoğusunda ise Marmara Denizi yer alır.
YÜZÖLÇÜMÜ: 6218 km$^2$
NÜFUSU: 363 017
İLÇELERİ: Merkez, Çerkezköy, Çorlu, Hayrabolu, Malkara, Muratlı, Saray, Şarköy.
ÖNEMLİ YÜKSELTİLERİ: İlin Güney kesimleri genel olarak, az yüksek tepelerden, dalgalı araziden oluşmuştur. Burada 945 m. yükseklikteki Ganos Dağı, Tekirdağ ilinin en yüksek noktasıdır. Ganos, aynı zamanda Istrancalar dışında Trakya'nın da en yüksek noktasıdır.
ÖNEMLİ DÜZLÜKLERİ: orta kesimlerini Ergene nehri çevresindeki geniş düzlükler kaplar.
ÖNEMLİ AKARSULARI: İlin en önemli akarsuyu Ergene nehridir. Orta kesimdeki geniş düzlükleri sulamada yararlanılır.
İKLİMİ: Tekirdağ'da Akdeniz iklimi-nin etkileri görülür. Yazlar sıcak geçer. İl merkezinde en sıcak ay ortalaması 23, en soğuk ay ortalaması ise 3 derecedir. Yıllık ortalama sıcaklık 13 derecedir. Sıcaklığın en çok 38'e kadar çıktığı, en az da -14'e kadar düştüğü görülmüştür.
BİTKİ ÖRTÜSÜ: Marmara kıyılarında kısa bodur ağaçlar, çalılıklar, fundalıklar yer alır.
TARIM: Tarıma elverişli alanlar geniş yer tutar. Ekili-dikili alanlar bütün il yüzeyinin yarısından çoğunu kaplar.

Tekirdağ'ın genel görünüşü

Bu alanlarda başta buğday olmak üzere çeşitli tahıl, şekerpancarı ile ayçiçeği gibi birçok endüstri bitkileri yetiştirilir. Marmara kıyılarında bağcılık çok ileri gitmiştir.

HAYVANCILIK İlin ekonomik yapısı tarıma dayalı olmakla birlikte, hayvancılık da yapılır. Koyun, keçi yetiştirilir. Arıcılık yapılır.
ENDÜSTRİ: Marmara kıyılarında yetiştirilen üzümlerden şarap elde etmek amacıyla kurulan fabrikalar vardır. Ayrıca margarin ve zeytinyağ endüstrisi de gelişmektedir.
GENEL KONUMU: Trakya'nın Edirne'den sonra ikinci büyük kenti olan Tekirdağ, kıyı yolundan Istanbul'a 141 km. uzaklıktadır. Marmara kıyısında, Ördeklidere'nin denize döküldüğü yerde, kısmen vadi tabanında, kısmen de yamaçlar üzerinde kurulmuştur. Kent Doğu-Batı doğrultusunda Çiftlikönü mahallesinden, Batı'da Malkara Caddesi'nin kent içindeki bitim noktasına kadar, Kuzey-Güney doğrultusunda da Kız Enstitüsü ile iskele arasında yayılmıştır. İskeleden Kuzey'e doğru basamaklar halinde yükselir. Vali Konağı'nın bulunduğu kesim, denizden 12 m., çarşının bulunduğu yer 25 m., Kız Enstitüsü'nün bulunduğu en Kuzey kesim ise 45 m. yüksekliktedir.

TARİHİ:

Kentin ve ilçelerinin zengin bir tarihi vardır. Eski devirlerde Bisantha diye anılan Tekirdağ zamanla Radestos (Radostos) adını almış, Trakya Kralı Pezos'un yönetim merkezliğini yaptığı sıralarda Tekfurdağı ismiyle anılmaya başlamıştır.

Bölgenin ilk sakinlerinin Traklar olduğu söylenilmektedir. Bizanslılar döneminde önem kazanmıştır. Tekirdağ bölgesi Osmanlılar tarafından Sultan Murat Hüdavendigâr zamanında fethedilmiştir. Osmanlılar zamanında Tekirdağ'ın önemi azalmamıştır. Osmanlı Sultanlarından II. Beyazıt ve Yavuz Sultan Selim buraya bağlı Çorlu'da ölmüşlerdir. Tekirdağ, büyük vatan şairimiz Namık Kemal'in de doğum yeridir.

Vatan şairi Namık Kemal

Adı,Soyadı:_____

_____

Numara:_____

Sınıf:_____

Okul:_____

Adı,Soyadı:_____

_____

Numara:_____

Sınıf:_____

Okul:_____

Adı,Soyadı:_____

_____

Numara:_____

Sınıf:_____

Okul:_____

Adı,Soyadı:_____

_____

Numara:_____

Sınıf:_____

Okul:_____

Adı,Soyadı:_____

_____

Numara:_____

Sınıf:_____

Okul:_____

Adı,Soyadı:_____

_____

Numara:_____

Sınıf:_____

Okul:_____

Adı,Soyadı:_____

_____

Numara:_____

Sınıf:_____

Okul:_____

Adı,Soyadı:_____

_____

Numara:_____

Sınıf:_____

Okul:_____

# Haftalık ders programı

| pazartesi | salı | çarşamba | perşembe | cuma |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |

Türkiye İş Bankası
yeni ders yılında
tüm öğrencilere başarılar diler.

Kumbara Dergisi 46'cı sayısının ekidir.

## İ YERLERİ:

– Paşa Camii: XVI. yüzyılda Mi-nan tarafından yapılmıştır. Be- Mimar Sinan'ın eseridir. Kanu-damadı Sadrazam Rüstem Paşa dan yaptırılmış ve sonradan res-ilmiştir. Prens Bakoczy'nin Evi: tarihinin ünlü bir kişisi olan Türkiye'ye iltica ettikten sonra nı Tekirdağ'da geçirmiş, 1734' rada ölmüştür. Evi onarıldıktan müze haline getirilmiştir. Na-emal Anıtı: İttihatçılar tarafın-rin adına dikilmiş bir anıtla, a yaptırılmış mermer bir vardır.

ca Çorlu'da Bizans ve Roma den kalma tarihi kalıntılar var-alkara, Hayrabolu, Ereğli (Pe-s) ve Saray'da cami, türbeler yıkıntıları bulunmaktadır.

paşa Camii

akocyz'nin evi

# ÜLKELERİ TANIYALIM

# KUVEYT

Orta Doğu'da olduğu halde çoğunlukla Körfez Ülkelerinden biri olarak kabul edilir. Basra Körfezinin kuzey doğusunda yer alır. Arap yarımadasında, kuzeyde ve batıda Irak, güneyde Suudi Arabistan ile çevrilidir.

Toprakları genellikle düzdür, engebeli değildir. İklim ise yarı tropikal olup ısı yüksektir. Buna karşılık yağış azdır.

Başkent Kuveyt, küçük bir körfezdedir. 18. yy başlarında küçük bir kale olarak kurulmuştur. Sabah ailesinin başkanlığındaki Aneiza kabilesi tarafından oluşturulmuştur.

1899'da yönetimdeki şeyh, İngiliz korunmasını kabul etmiştir. Ülke ancak 1961'de özgürlüğüne kavuşmuştur.

1938'lerde petrol bulunana kadar Kuveytliler balıkçılık, inci avcılığı ve deniz taşımacılığı ile gelir sağlıyorlardı.

1938'de ortaya çıkarılan petrol ile bugünkü durumuna gelebilmiştir. Petrol üretiminde de dünya dördüncüsüdür. 1 milyona yaklaşan nüfusu ile bu Sünni Müslüman ülke, monarşi ile yönetilir.

Kuveyt, petrol satımından elde ettiği gelirin büyük bir kısmını, ki kişi başına düşen gelir bakımından dünyanın ilk sırasını alır, sosyal yatırımlara kullanır. Hastaneler, okullar, evler, su depoları gibi belediye hizmetleri bu yatırımlar arasındadır.

Ekonomik gelişme için son derece gerekli olan eğitim, gerek genel gerek teknik konularda çok önemsenmektedir.

Bu arada deniz ticareti de geliştirilmektedir.

Kuveyt'te son derece modern bir yaşama geçildiği halde, Bedeviler hâlâ çadırlarda yaşamlarını sürdürür ve geleneklerine bağlılıktan vazgeçmezler.

| | |
|---|---|
| NÜFUSU | 996.000 |
| YÜZÖLÇÜMÜ | 17.818 km² |
| BAŞKENTİ | Kuveyt |
| RESMİ DİLİ | Arapça ve İngilizce |
| DİNİ | Müslüman |
| PARASI | Kuveyt dinarı |

# Görmediğimiz hayvanlar

## KAR LEOPARI

KATEGORİ: Kedi
BOYUT: Başının ucundan kuyruk ucuna kadar 2,5 metre
AĞIRLIK: 41 kilo kadar
YAŞAM SÜRESİ: 15 yıl
YAŞADIĞI YER: Astin Tagh Dağlarında, kayalık yamaçlarda
YİYECEĞİ: Yabani keçi, koyun, geyik, tavşan, kuş
BİLGİ: Leoparın açık rengi, kar üzerinde görülmeden ilerlemesini sağlar. Kürklerinin güzelliği yüzünden çok avlandıkları için, soyları tükenmek üzeredir.
BİLİMSEL ADI: Uncia uncia

## KIR YARASA

KATEGORİ: Küçük memeli
BOYUT: 10-15 santim uzunluğunda. İki kanat arası açıklık 45 santim.
AĞIRLIK: 6-30 kilo
YAŞAM SÜRESİ: 12-15 yıl arası
YAŞADIĞI YER: Tek başına ya da küçük gruplar halinde yaşar. Genellikle ağaçlardan, çalılardan sarkarken görülür.
YİYECEĞİ: Böcek
BİLGİ: Tepeaşağı sarkık durumda dinlenirken, iki yana sallanır. Böylece düşmanlarından korunur.
BİLİMSEL ADI: Lasiurus cinereus

## GÜNEŞ BALABANI (Okar)

KATEGORİ: Kuş
BOYUT: 45 santim uzunluğunda
AĞIRLIK: 2,3 kilo
YAŞAM SÜRESİ: Bilinmiyor
YAŞADIĞI YER: Küçük ağaçlarda kuru yapraklardan oluşturduğu yuvalarda
YİYECEĞİ: Kurbağalar, su böcekleri, salyangozlar, yengeç ve balıklar
BİLGİ: Yiyeceğini yakalamak için suda çok yavaş hareket eder. Aniden gagasını suya daldırır ve yemeğini yakalar.
BİLİMSEL ADI: Eurypyga helias

# Zaferler Haftası

## Malazgirt Zaferi

Anadolu'nun Doğu kapısını Türklere açan bu zaferin bu yıl 911. yıldönümüdür. Horasan ve İran'da Selçuklu Devleti adıyla bir Türk devleti kuran Oğuz Türkleri, sınırlarını Anadolu'ya doğru genişletmeye başladılar. Önceleri ordulara komutanlık da yapan Alparslan, hükümdar olunca, Diyarbakır üzerinden geçerek Van Gölü kıyısındaki Ahlat'a geldi. Bu bölgeler Doğu Roma İmaparatorluğu'nun egemenliği altındaydı. Ancak, Bizans İmparatorluğu da kendi ordusunun gücünü göstermek amacıyla buralara akınlar düzenliyordu.

Bizans İmaparatoru Romen Diyojen, Malazgirt Kalesi'ni geri almış ve Malazgirt Ovası'na girmişti. 200 bin kişilik bir orduya sahipti. Selçuklu ordusunda en çok 50 bin kişi vardı. Bu farkı göz önüne alan Alparslan, imparatora barış önerisinde bulundu. Bu öneri bir yarar sağlamasa bile, vakit kazandıracaktı. İmparator, Alparslan'ın elçilerine, ancak Selçuklu Başkenti Rey'de konuşabileceklerini söyledi.

İki ordu, 26 Ağustos 1071 günü, Malazgirt Ovası'nda savaşa tutuştu. Bu, dünyanın en kanlı ve en korkunç savaşlarından biri idi. Doğu Roma ordusu, hava kararmadan, darmadağın edildi. İmparator yaralı olarak tutsak oldu.

Alparslan, İmparator'a karşı, olağanüstü büyüklük gösterdi. Onun "Rey'de konuşuruz!..." dediğini, yüzüne vurmadı: İmparator'u bağışladı. Onu, yanına koruyucular vererek serbest bıraktı.

İmparator, en büyük düşmanı saydığı Alparslan'dan, büyük bir insanlık örneği görmüştü. Ancak, kendi ülkesinde, kendi ulusunun eliyle tutuklanarak gözleri oyuldu. O, bu büyük acıya dayanamadı: çok geçmeden öldü.

Artık, Anadolu'nun Doğu kapısı, Türklere açılmıştı. Yüzyıllardan beri sahipsiz kalan Anadolu, Türk'e yeni bir vatan oluyordu.

## Başkomutanlık Meydan Savaşı ve Zaferi'nin 60. Yılı

Tarihimizde 30 Ağustos Zaferi adıyla geçen bu zafer, Başkomutanlık Meydan Savaşı sonunda kazanıldı. Bu Ağustos, 60. yılını kutluyoruz.

Mustafa Kemal ve İsmet Paşa Büyük Taarruzdan önce birlikte

Savaş değişik cephelerde sürerken, kimi antlaşmalar da yapılıyordu. Yirmi bir gün süren Sakarya Meydan Savaşı Ordumuzun tam bir zaferiyle sonuçlandı. Meclis Mustafa Kemal'e bu başarısından dolayı Gazi sanını ve Mareşal rütbesini verdi. Bu zafer yeni antlaşmalar doğurdu. Artık, yurt parçasında kalan son düşman kırıntıları atılabilirdi. Büyük Taarruz (Saldırı) için hazırlıklar başladı. 6 Ağustos 1922 tarihinde orduya, saldırı için hazırlanması emri gizli olarak verildi. Başkomutan Gazi Mustafa Kemal gizlice Ankara'dan ayrılarak otomobille ve Konya yoluyla, Batı Cephesi karargâhının bulunduğu Akşehir'e geldi. 26 Ağustos sabahı saldırı günü olarak kararlaştırıldı. Başkomutan ve Cephe komutanları savaşı Kocatepe'den yönettiler. Savaş sabaha karşı şiddetli bir topçu ateşiyle başladı. Düşman mevzileri birer birer çökertildi. Komutanlarıyla birlikte tutsak edildi.

Böylece ulusal savaş tarihimize Başkomutanlık Meydan Savaşı adıyla yeni ve çok parlak bir zafer daha katıldı.

Bilindiği gibi Sevr Antlaşması'yla Türkiye İtilâf Devletleri'nce paylaşılmak isteniyordu. Buna girişildi de. Ne var ki, Mustafa Kemal'in başlattığı ve Türk Ulusu'yla birlikte başarıyla gerçekleştirdiği Kurtuluş Savaşı İtilâf Devletleri'ne gereken yanıtı verdi.

Mustafa Kemal, Samsun'a ayak basarken Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın da ilk harcı konuyordu. Ardından Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas Kongreleri'yle ulaşılan Misak-ı Milli (Ulusal Ant) ve bu uğurda yapılan savaşlar, sonunda da kurulan Türk devleti: Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti...

Artık Türkiye Büyük Millet Meclisi Istanbul'da bulunan Osmanlı Devleti ile bütünüyle bağlarını koparmış, bağımsız bir devlet olmuştu. Bu Istanbul hükümetinin işine gelmiyordu. Bu yüzden de Anadolu'da yer yer ayaklanmalar çıkartıyordu. Meclis hem iç, hem de dış düşmanlarla savaşıyordu, çünkü bu bir İstiklâl Savaşı'ydı...

# KUYRUKLU YILDIZLAR

Saatte binlerce kilometrelik bir hızla uzayda giden dev bir kartopuna ne ad verilir?
Yanıtınız kuyruklu yıldız ise doğrudur. Gerçekten kuyruklu yıldızlar donmuş su, toz ve gazlardan oluşur. Alışılmışın dışında yörüngeler çizerek güneşin çevresinde dolanırlar. Bazıları da birkaç gezegenin yörüngesini kesen bir yol izlerler. Halley kuyruklu yıldızı, Venüs'ün yörüngesinin belli bir noktasında, güneşe, Venüs'ten daha yakın olur. Bazen de güneş sisteminin apayrı bir noktasında, güneşe, Venüs'ten daha yakın olur. Bazen de güneş sisteminin apayrı bir noktasında Halley kuyruklu yıldızı Neptün ile kesişir.

Değişik ve garip yörüngeleri yüzünden kuyruklu yıldızlar güneşe yaklaştıkça görünümleri değişir. Uzayın derinliklerinde kuyruklu yıldızlar buzlu ve karanlık görünürler. Güneşe yaklaştıkça donmuş su ve gazların bir kısmı buharlaşır. Buzlu merkezi parlak bir bulut sarar. Güneşin çıkardığı gazlardan oluşan bir tür rüzgâr bu buluta çarpar. Böylece bu bulut yayılıp uzar ve bir kuyruk biçimini alır. Bazı yıldızların kuyrukları milyonlarca kilometre uzunluğunda olabilirler.

Kuyruklu yıldızların çok azı gözle görülebilecek kadar dünyamıza yaklaşır. Bunların en ünlüsü Halley kuyruklu yıldızıdır. Bu yıldız 76 yılda bir dünyamıza görünmektedir. En son 1910 yılında görülen Halley'in 1986'da yeniden görünmesi beklenmektedir.

Günümüzde 2.000 kuyruklu yıldız bilinmektedir. Ancak bunların gerçek sayısının milyarlara ulaştığı sanılmaktadır. Aşağı yukarı bir yıl içinde 12 yeni kuyruklu yıldız saptanmaktadır.
Bazı yıldızların kuyrukları oluşmaz, bunlar ya güneşe yeterince yaklaşmazlar ya da kuyruk oluşturacak kadar gaz çıkarmazlar.

Bilim adamları bugüne dek 2.000 kuyruklu yıldız bulmuştur.

Bazı kuyruklu yıldızların yolu dünyamızla kesiştiği halde, bunlar dünyamıza çarpmazlar. Ancak 1908 yılında uzaydan Sibirya'ya düşen ve yaydığı ışık kilometrelerce uzaktan görünen nesnenin bir kuyruklu yıldız ya da asteroid olduğu sanılmaktadır.

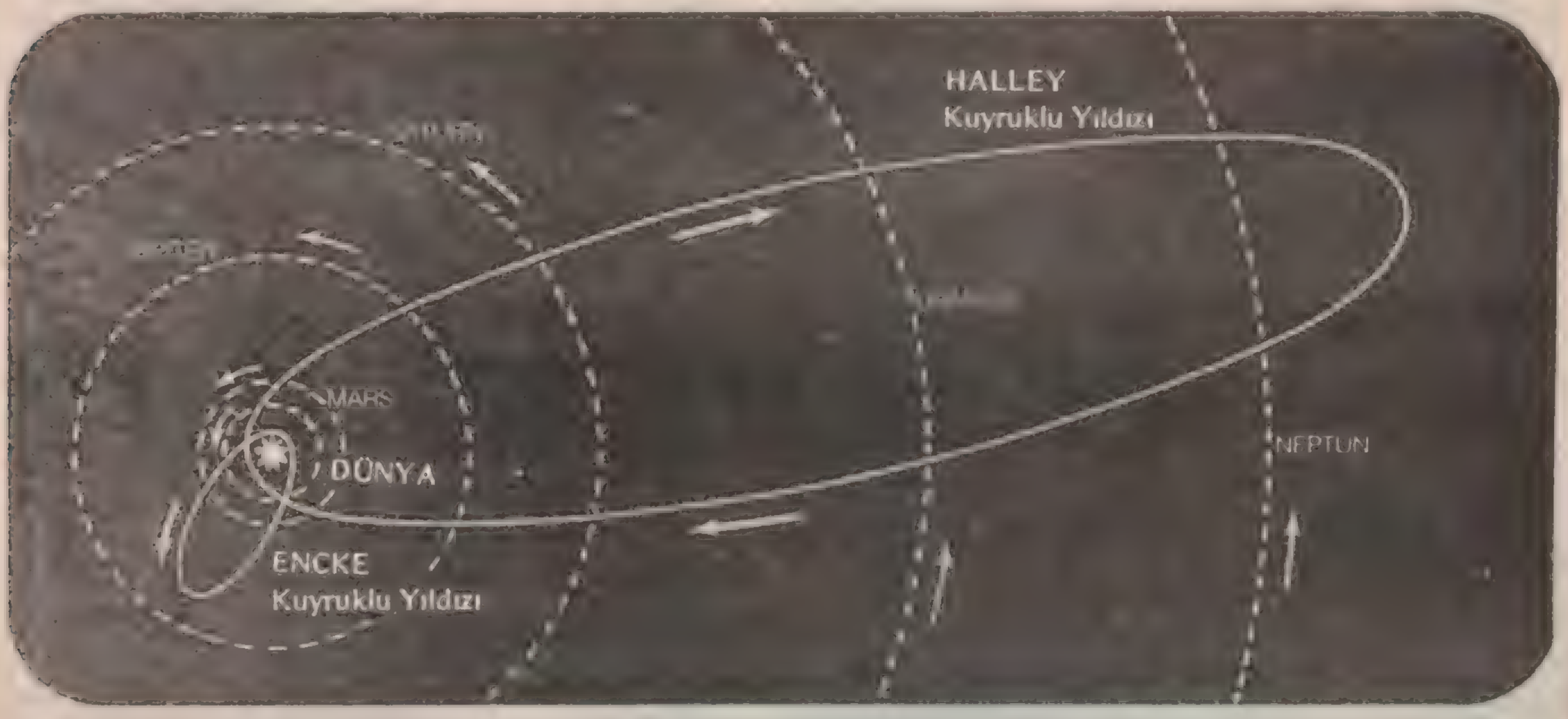


Encke Kuyruklu yıldızı Güneş etrafında ki turunu 3 yılda, Halley Kuyruklu yıldızı ise 76 yılda tamamlar.

BİLİM KİŞİLERİ

# Alexander Graham Bell

- İngiliz asıllı Amerikalı bilim adamı.
- 1847'de Edinburgh (İskoçya)da doğdu.
- 1922'de Cape Breton (Kanada) da öldü.

Çağımızın en önemli iletişim araçlarından olan telefonu bulan İngiliz asıllı Amerikalı Aleksander Graham Bell, 3 Mart 1847'de İskoçya'da Edinburgh'da doğdu. Büyükbabasıyla babası, konuşma ve ses tekniği konularında araştırmalar yapıyorlardı. 1870'de aile Kanada'ya göçtü ve Ontario'da Brantford yakınlarına yerleşti. 1873'de Birleşik Amerika'ya geçen Graham Bell, orada sağırlar için dersler vermeye, daha önce telgraf konularında yaptığı çalışmalara yeniden başladı ve bugün insanların yaşamında çok önemli ve yararlı bir hizmet sağlayan telefonun ilk temellerini attı.

11 Temmuz 1877'de, öğrencilerinden sağır ve dilsiz olan Mabbel Hubbard'la evlendi. Oldukça zengin duruma gelen Graham Bell, Nova Scotia (Yeni İskoçya)da(x) Baddeck yakınlarında Cape Breton adasında ormanla kaplı bir yer satın aldı. Bu sıralarda 30 yaşlarındaydı. Burada büyük bir ev yaptırdı ve adını Bein Bhreagh (Gal dilinde "güzel dağ" anlamına gelmektedir) koydu. Evinin yakınında büyük bir laboratuvar kurdu ve burada birçok uzmanla birlikte çeşitli alanlardaki çalışmalarını sürdürdü.

1921-1922 yıllarında 75 yaşındayken Karayibler'e çıktığı bir geziden döndükten sonra hastalandı ve 2 Ağustos 1922 gecesi, sabaha karşı saat 02.00'de, elleri eşinin avuçları içinde olduğu halde gözlerini kapadı.

*(x) Kanada eyaletlerinin üç kıyı eyaletinden Atlas Okyanusu kıyısında en güneyde olan.*

SÖYLEDİKLERİNİZİ DUYDUM, ÇALIŞIYOR, ÇALIŞIYOR...

*Seslerin tel aracılığıyla iletilmesi konusunda araştırmalarını sürdüren Graham Bell, nasıl bir piyanonun telleri vurulduğu zaman çeşitli tonlarda sesler çıkarıyorsa, bir tel üzerinde de değişik elektrik titreşimleri ya da seslerin gönderilebileceğini düşündü. Öteki uçtaki alıcı da bunu yeniden asıl seslerine dönüştürebilirdi. Uzun süren çalışmalardan sonra denemesini bir kadavradan alınan kulak zarıyla yaptı. Ses dalgalarının bu küçük zarı titrettiğini ve titreşimlerin sinirler aracılığıyla beyne taşındığını biliyordu. Aynı şekilde bir zardan elektrik akımının geçirilmesi de kuramsal olarak insanın kulağındakine benzer bir etki yapabilirdi.*

*Graham Bell, bu ilkeyi bulduğu zaman daha 27 yaşındaydı. Ama telefonun gerçekleşmesi için daha iki yıl gerekiyordu. 1875 baharında, yardımcılarından teknisyen Thomas A. Watson ile kulak zarı ilkesi üzerinde yeniden çalışmaya başladı, endüksiyon akımından yararlanarak başarı elde etti ve sonunda buluşunun patentini aldı.*

*Bell ile Watson iki ayrı odada çalışıyordu. Birinin önünde verici, ötekinin önünde ise alıcı vardı. Watson birden diyaframda bir hareket sezdi. Mıknatısa dokunduğunda Bell aynı hareketi sezdi. Kulağına yaklaştırdığında hafif bir ses duydu. Bir rastlantı sonucu amaçlarına ulaşmışlardı. Diyaframın mıknatısa değecek kadar yakın olması gerekiyordu. Bell'in konuştuğu ilk cümle: "Watson, hemen bana gelin, size ihtiyacım var," oldu. Bir dakika sonra Watson soluk soluğa geldi ve heyecanla, "Söylediklerinizi duydum, çalışıyor, çalışıyor," diye bağırdı.*

- Telefonun ilk bulunuşunda çok az kimse bunun gelecekte önemli bir araç olabileceğini düşündü. O günlerde bir gazete, "Bunun ne yararı olacak", diye yazmış, bir başkası da şöyle demişti: "Şimdi birçok ulak (haberci) işsiz kalacaktır."
- O yıllardaki telefonların yapısı oldukça kabaydı ve ağırlıkları beş kiloya yakındı. Telefonla konuşmak isteyen bir kişi, alıcı-verici durumundaki aracı önce ağzına götürüyor sonra karşıdan gelecek sesi duymak için hemen kulağına götürüyordu.
- 700 aboneli ilk telefon kuruluşu, Bell Telefon Ortaklığı adıyla 8 Temmuz 1877'de kuruldu.
- Ülkeler arası telefonla ilk görüşme 10 Ağustos 1876'da Kanada ile Fransa arasında yapıldı.
- 1962'de uzaya fırlatılan ve bir yörüngeye oturtulan Telstar uydusu aracılığıyla uluslararası telefon görüşmeleri daha kolay ve daha ucuz yapılabilmektedir.
- Türkiye'de ilk telefon, 1908'de Meşrutiyet'in ilanından sonra kullanılmaya başlandı.

# AFACAN CANAVAR

EY AHALI AKŞAM TİYATRO OYUNU VARDIR! DUYDUK DUYMADIK DEMEYİN!

GİŞE

OYUN HARİKAYMIŞ İKİ BİLET LÜTFEN.

EVET NİHAYET PERDE AÇILIYOR.

İMDAAT!

BOŞUNA BAĞIRMA SENİ ELİMDEN KİMSE KURTARAMAZ.

İMDAAAAT

YANILIYORSUN PİS AL BAKALIM!

YAŞASIN! HÜRÜM ARTIK! BİR AN HİÇ KURTULAMIYACAĞIM SANDIM.

OYUN BİTTİ!.. HADİ KEMİKLERİMİ VERİN ARTIK...

AAA! BİZ ONLARI UNUTTUK MİNNOŞ!

ŞAK ŞAK:

BRAVO

NE ANLAŞMAMIZDA BU YOKTU. HADİ BAKALIM BU SEFER DE YAKIŞIKLI PRENSİNİZ GELSİN DE KURTARSIN BİZİ.

GEL BURAYA SENİN DÜŞÜNCESİZLİĞİN YÜZÜNDEN KIZ BİR HAFTADIR İÇERDE, NE OLACAK ŞİMDİ?

# SATRANÇ KÖŞESİ

## TEK ŞAHA KARŞI FİL VE ER

Bu oyun sonunda üstün olan tarafın genellikle eri kaybetme tehlikesi olmaz. Fil, eri yakından ya da uzaktan savunabilir.

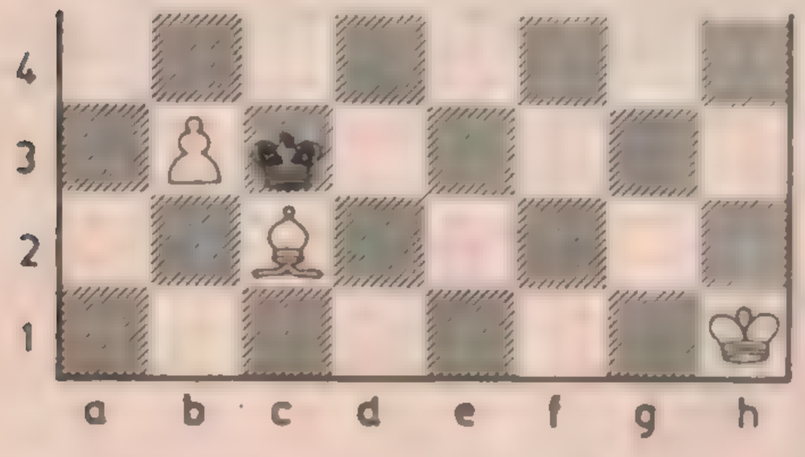

Diyagramda Siyah Şah fili alırsa, ilerleyecek olan ere yetişemez. (Şah fili alınca, eşkenar dörtgene giremez)

Hamle Siyahta ise, 1..., Şa 4 ile eri alır.

Hamle Beyazda ise, 1.Fb3 oynar ve kazanır. Bu hamle siyah şahın a4 karesine gelmesini önler.

Diyagramdaki durumda filin kötü yerinden ötürü Beyaz kazanamaz. Siyah Şah a8 karesinde iken, beyaz Şah a6, c6, c7 ve c8 karelerinden birine

gelirse oyun pat olur. Hamle sırası sonucu değiştirmez.

Beyaz fili feda etse de kazanamaz. (1. Fb8 Şxb8 2.Şc6 Şc8 berabere)

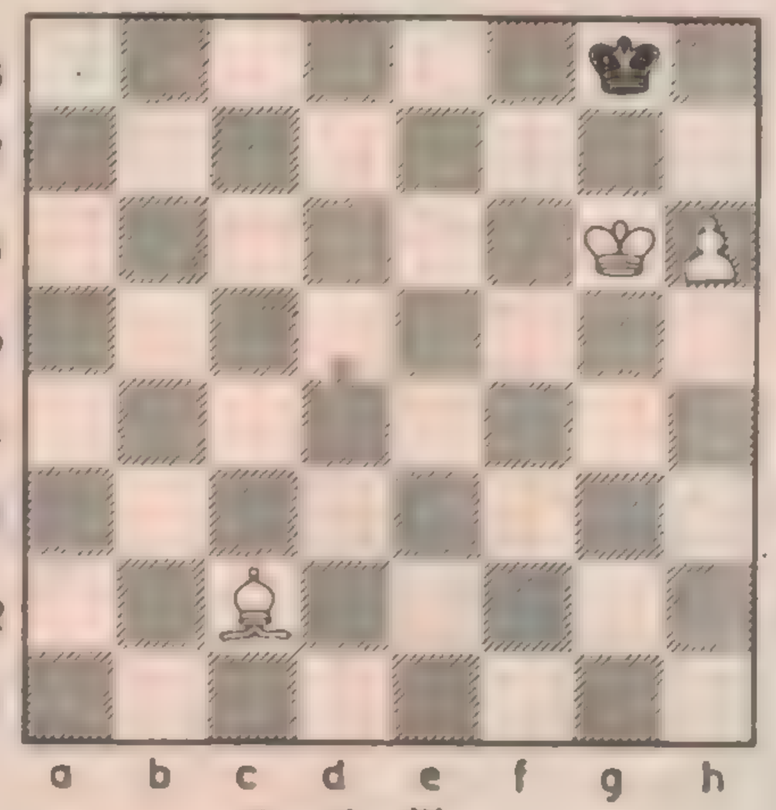

Beraberlik

Diyagramda beyaz fil beyaz karelerde oynamaktadır. Köşe erinin terfi edeceği kare ise siyahtır. Siyah Şah da, köşe erinin terfi edeceği kareye ulaşmıştır. Fil ters renginden ötürü, erin terfi yeri olan h8 karesini denetleyemez ve oyun berabere olur.

1. Fb3+ Şh8 2.Şg5 Şh7 3.Fc2+ Şg8 4.h7+ Şg7 5.Şh5 Şh8 6.Şh6 pat.

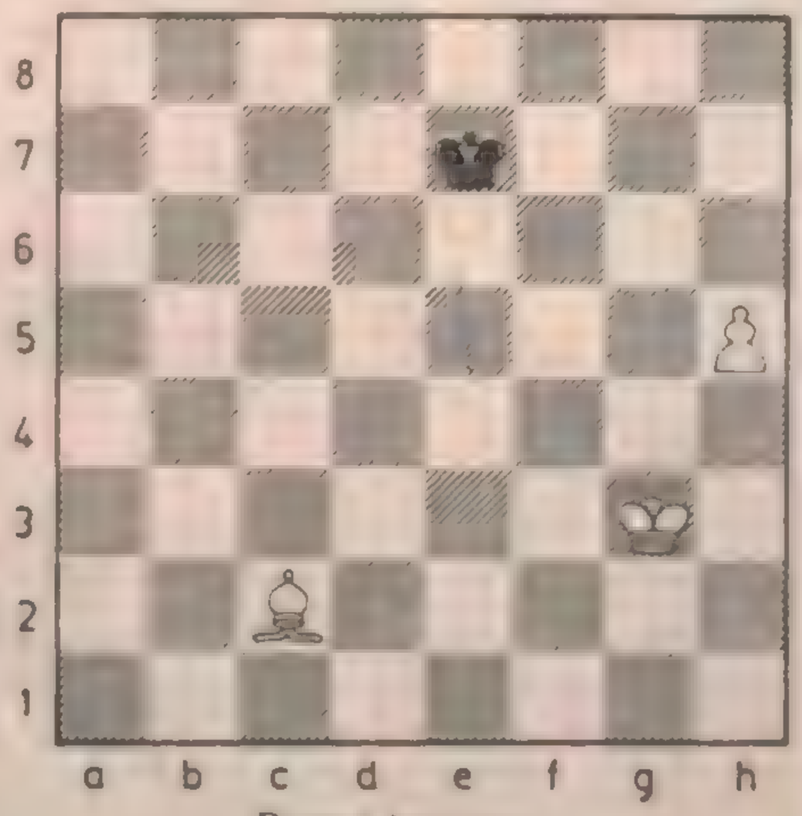

Beyaz kazanır

Diyagramda köşe erinin terfi yeri ile fil yine ters renklidir. Ancak hamle sırası Beyazda olup, Beyaz, siyah şahın h8 karesine gelmesini önleyerek kazanır. 1.h6! (Bu hamle siyah şahın g7 karesine gelmesini önler. Beyaz fil g6 ve g8 karelerini, Şah da g5 karesini denetleyebilir. Böylece siyah Şah köşeye gidemez.) Şf7 (1.., Şf8 2.Fb3!) 2.Fh7! Şf6 3.Şg4 Şf7 4.Şg5 Şf8 (4.., Şe7 5.Fg8! Şf 8 6Fc4) 5.Şf6 Şe8 6.Fg8 Şf8, 7.h7 Beyaz kazanır.

## PROBLEM

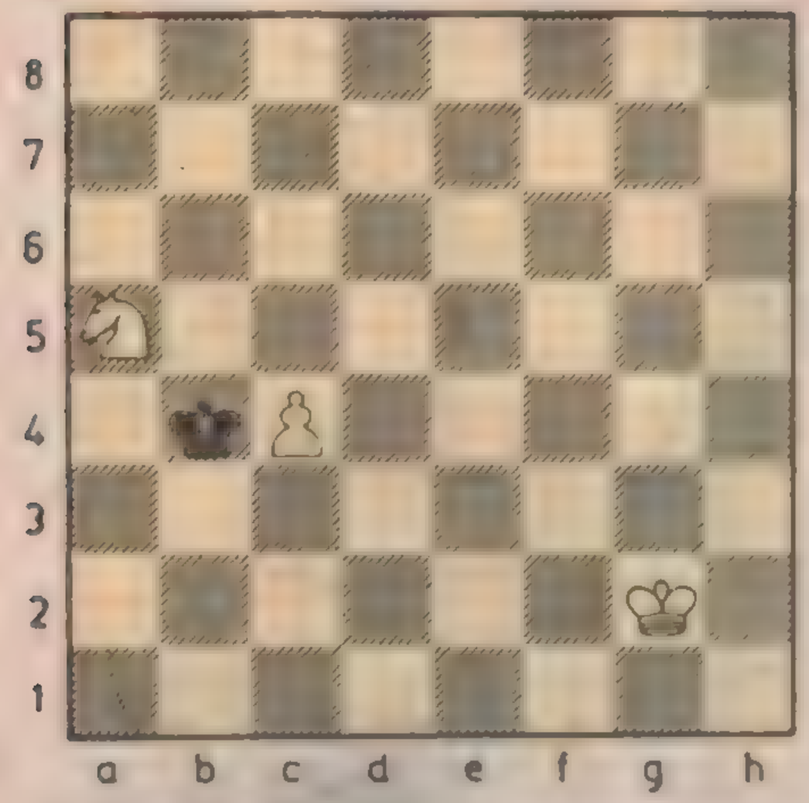

Beyaz kazanır

Yanıt 29. Sayfada

## PULCULUK HABERLERİ

*Fransa'da Paris'te yapılan PHİLEXFRANCE-82 Uluslararası Posta Yarışmasında katılan gençlerimiz çok başarılı sonuçlar almışlardır.*

1. *Enis TURCAN: Türkiye Cumhuriyeti Pul Koleksiyonu ile Bronz-Gümüş,*
2. *Nil VERSAN HAMAMCIOĞLU: ATATÜRK Pul Koleksiyonu ile Bronz-Gümüş,*
3. *Yücel KOSAL: Türk Uçak Pulları Koleksiyonu ile Bronz-Gümüş Madalya kazanmışlardır.*

*Her üç gencimizi candan kutlarız.*

*27 Mayıs 1982-TÜRKİYE LİSELERARASI SATRANÇ FİNAL YARIŞMALARI*

*Ankara'da 27 Mayıs 1982 günü Final Yarışmaları yapılan Türkiye Liselerarası Satranç Turnuvası nedeniyle Ankara Posta Merkezinde 27 Mayıs 1982 günü Özel Posta damgası kullanılmıştır.*

*30 Mayıs 1982-SAYIŞTAY'IN 120. KURULUŞ YILI*

*Sayıştay'ın 120. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle Ankara Posta Merkezinde 30 Mayıs 1982 günü Özel Posta Damgası kullanılmıştır.*

*20 Haziran 1982-ULUSLARARASI 10. İSTANBUL FESTİVALİ*

*Uluslararası nitelikte olan ve her yıl İstanbul'da tekrarlanan Festival bu yıl 10. Yıldönümünü kutlamaktadır. PTT İdaresi bu Yıldönümü nedeniyle Festivalin açılış günü olan 20 Haziran 1982'de İstanbul Posta Merkezinde Özel Posta Damgası kullanmıştır.*

*Yukarıda belirtilen her üç Özel Damga için PTT Genel Müdürlüğü çok güzel İlk Gün zarfları yaptırmıştır.*

# Pul

## PULLARIN FÖYLERE MONTAJI

Kemal Azmi VERSAN

Koleksiyonu sergilemek için pulların montajı birçok genç için büyük bir sorun olmaktadır. Oysa bu iş çok basit ve o derece de önemlidir.
Şöyle ki:
Koleksiyonun ilk föyü en önemlisidir. Bu föye hiçbir resim ya da şekil çizilemez, konamaz ve yapıştırılamaz. Föyün bütün sadeliği içinde teşhir edilen koleksiyon ayna gibi yansımalıdır. Bu birinci föye koleksiyonun Planı ya da Özeti denebilir. Bu föyde koleksiyon hakkında çok kısa ve önemli bilgiler verilmelidir ve hiçbir zaman bu föyde koleksiyoncunun adı, soyadı yazmamalı ve imzası bulunmamalıdır.
Diğer föylerin düzenlenmesinde ise önemli olan noktalar şunlardır:

Her bir föyde yukarıdan bırakılan ara aynı olmalıdır. Bu küçük nokta gencin düzenliliğini göstermektedir.
Föyler hiçbir zaman çok yüklü ya da çok boş olmamalıdır.
Bir föyde en çok 10-12 pul ya da 6 pul ile bir zarf bulunabilir.

Föylerin düzenlenmesinde her zaman koleksiyona bakacak olanı yormayacak bir biçim seçilmelidir.
Bir föye tek bir zarf ya da tek bir pul koymak Gençlik sınıfları için uygun değildir.
Bir genç iyi düzenlenmiş föylerde en az pul ile koleksiyonunu bilinçli olarak sergilemesini bilmelidir. Jüri, koleksiyonu incelerken koleksiyonun [illegible] düzgünlüğüne ve özellikle [illegible] gelişmesine çok dikkat [illegible]

Föylere pullar monte edilirken çevresine ince bir çerçeve yapmak pulu daha iyi göstermesi bakımından çok [illegible]. Böyle düzenlenen föyler her zaman daha çok ilgi çekmekte ve koleksiyoncu hakkında daha iyi bir referans vermektedir.

Föylere monte edilen pullar damgalı ise onları şamiyer(*) ile tutturabilirsiniz. Ancak, pullar yeni yani damgasız ise, o zaman pullar için yapılmış bir tarafı yapışkan özel poşetler kullanmak uygun olur. Zarflar ise fotoğraf köşeleri ile tutturulmalıdır. Bu köşeler zamklıdır. Her bir zarfa karşılıklı olarak birer köşe koymak yeterlidir.
Pullar ve zarflar föylere monte edildikten sonra iş yazıya gelir.

Yazı gencin kendi el yazısı ile olmalıdır. Şablon yazıdan olduğunca kaçınmalıdır. Daktilo ile kesin olarak yazılmaması gerekir.
Yazılar çok net ve kısa olmalıdır. En az kelime ile istenilen yazılmalı ve pul hakkında söylenmek istenen şey böylece anlatılmalıdır. Uzun yazılar koleksiyonu inceleyenlerin hoşuna gitmez ve onları koleksiyonları incelerken yorar.
Yazılar ne çok ufak ne de iri olmalıdır. Ancak föylerin başlıkları ile metin yazısı arasında boyda küçük bir fark olmalıdır. Başlık yazılarının metin yazısından biraz daha büyük olması gerekir.

Yazılar için çini mürekkebi kullanılması iyi olur. Kırmızı, yeşil renkli mürekkeplerden, kurşun ve kopya kalemlerinden kaçınılmalıdır.
Föyleri seçerken hiçbir zaman beyaz kâğıttan şaşmamalıdır. Renkli ve özellikle siyah föyler hiçbir zaman kullanılmamalıdır. Seçilen föyler her zaman uluslararası boyutlarda olmalıdır. Bu tip föyleri satan Pul tüccarları belirli boylardaki föyleri kullanırlar.
Pullar sayfalara monte edilirken damgalı olanların hafif damgalı olmasına ve pulun konusunu örtmeyecek biçimde bulunmasına, dantelin de eksiksiz olmasına dikkat edilmelidir.
Damgasız pullarda da dantel çok önemlidir. Koleksiyona ister damgalı ister damgasız pul koyarken danteline önemle bakmak gerekir. Danteli eksik pulları föylere monte etmemek gerekir. Bu hem sakıncalı hem de puan yitirmeye yol açar.
Diğer bir nokta da, monte edilen serilerle damgalı ve damgasız pulların bir arada bulunmamasıdır. Böylece karışık bir seri koleksiyonu inceleyen kişinin pul bilgisi bakımından sizin için kötü puan vermesine neden olur. Bunun için karışık diye nitelendirilen bu tip serilerden kaçınmak gerekir.
Föylerin montajı ve yazı işi bittikten sonra, föyü saydam ince plâstikten yapılmış, üç yanı kapalı, üsten açık bir zarfa koymak gerekir. Bu hem pulları korur hem de kirlenmelerini önler.
Yukarıda anlatıldığı gibi, föylere pullarınızı monte ettikten sonra onları kolaylıkla her hangi bir yarışmaya koyabilirsiniz. Ancak katılacağınız yarışma yurt dışında yapılmakta ise Türkçe olarak yazılan metinlerin Fransızca, Almanca ya da İngilizce dillerinden birine çevrilmesi yabancı jürilere çok iyi etki yapmaktadır.
Bu yıl 3-10 Ekim 1982 tarihleri arasında Antalya'da yapılacak Posta Pulları IV. Ulusal Yarışması'na katılacak gençlerin koleksiyonlarını incelemeniz ve yarışma yerinde bulunacak kimselerden bilgi almanız çok yerinde olur. Antalyalı gençler her halde bu yılki yarışmadan çok yararlanabileceklerdir.

*(*)Pula zarar vermeden, pulu kâğıda tutturan, bir yanı zamklı, küçük kâğıt.*

# Kitap

*ÇOCUK VE IRMAK-Henri Bosco-Türkçesi Özdemir İnce-Resimler Saadet Ceylan-Can Yayınları Gençlik Dizisi -108 sayfa - 200 lira*

1888 yılında doğan ünlü Fransız yazarı Henri Bosco, yapıtlarıyla beş büyük edebiyat ödülü kazanmıştır.

Çocuk ve Irmak kitabının kahramanı genç Pascalet serüven düşkünüdür ama en çok sevdiği de bir ırmaktır. Irmak ona tüm aradıklarını verecek, üstelik de Gatzo adında bir de küçük arkadaşla tanışmasını sağlayacaktır. Çingenelerin kaçırdığı Gatzo, Pascalet tarafından kurtarılır ve bir daha ayrılmamak üzere kardeş olurlar. Bu değerli ve çok güzel yapıtı okumayı seven tüm kardeşlerimize salık veririz.

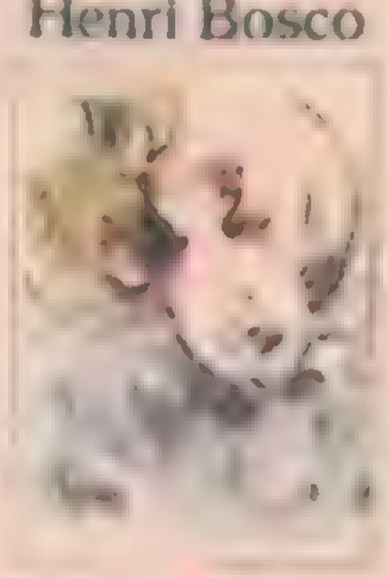


*KARA OK-Robert Louis Stevenson-DilimizeÇeviren Nihal Önol - Altın Çocuk Kitapları- 173 sayfa-200 lira.*

1463 yılının ilkbaharında Tunstall şatosunun çanları çalmaya başlayınca herkes beklenmedik olaylarla karşılaşılacağını anlamıştı. Şatonun sahibi Sir Daniel ve adamları İhtiyar Appleyard, Bennet Hatch, Papaz Oliver bir savaşa hazırlanırken, kendilerini bambaşka bir savaş içinde bulduular.

İntikam Meleği John, onlar için kapkara tüylü, kapkara oklar hazırlamıştı. Ancak tüm bu çatışmalar, genç ve yakışıklı Richard Shelton ile güzel ve genç Jean'in mutluluğunu engelleyemeyecekti. Sıcak yaz günlerinde, size çok hoş vakit geçirteceğine inandığımız bu güzel serüven kitabını salık veririz.

# BİLMECE BULMACA EĞLENCE!

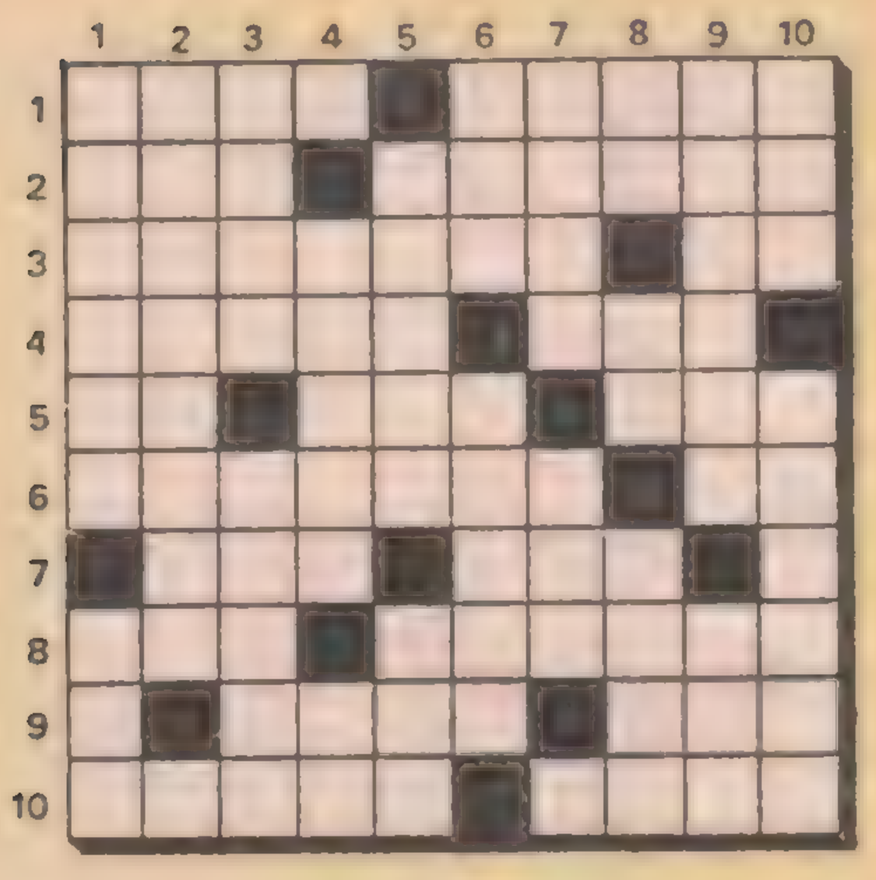


SOLDAN SAĞA: 1-Deniz banyosu yapılmak için düzenlenmiş kumsal.. Suyu bol, 2-Doku teli.. Memeli ve akciğerli bir deniz hayvanı, 3-Kristof Kolomb'un keşfettiği kıta.. Bir sayı, 4-Senet, sözleşme, vekâletnâme gibi belgeleri sicile geçirerek inanılır biçime getiren ve resmi sıfatı olan kimse.. Bir masal dağı. 5-Bir şeyin YÜZÜNÜN BAKTIĞI yan.. Kafa.. Hayvan yiyeceği, 6-Müslümanların oruç tuttuğu ay.. Bir nota, 7-İçi hava ile doldurulan bir spor gereci.. Tatlı ve bol vitaminli bir besin, 8-Bir ACIMA sözü.. Masal hırsızlarına, masal haydutlarına verilen ad, 9-Usanç ve öfke anlatan bir söz.. Kirli, 10-NE SEBEPLE, NİYE anlamında bir sözcük.. Babaların kız kardeşi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Motorsuz uçak. Bir ilimiz, 2-Turunçgillerin ekşi olan türü ile yapılan şerbet, 3-Önlenilmesi insan elinde olmayan büyük felâket.. Kanuni Sultan Süleyman'ın komutasındaki Türk ordularıyla Macar orduları arasında, 29 Ağustos 1526 tarihinde yapılan ve Macaristan Krallığı'na son veren savaşın adı, 4-Telli bir çalgı.. Bir nota, 5-AZICIK ile eşanlamlı bir sözcük.. Yol üzerinde ya da kasabalarda yolcuların konaklamalarına yarayan bina, 6-Bitki sapı ya da bitki gövdesi.. Bir erkek adı, 7-Haber götürücü.. Bir meyve, 8-Bir sıfat eki.. Dünyamızın uydusu.. Bir pirinç yemeği, 9-Sıtma mikrobunu aşılayan bir çeşit sivrisinek.. Yabancı bir uzunluk ölçüsü birimi, 10-Damarlarımızda dolaşan kırmızı sıvı.. Bir ilimiz.

YANITLAR 29. SAYFADA

BU ÇADIR KİMİN? - Aşağıda görülen yerlilerden hangisine ait yukardaki çadır? Bulabilir misiniz?

PASTEUR
EDISON
FLEMING
LAENNEC
PAVLOV

KİM YAPTI? - Yukarda gördüğünüz aracın adı nedir? Yanda adları yazılı kişilerden hangisi bu aracı yapmıştır?

ALKA

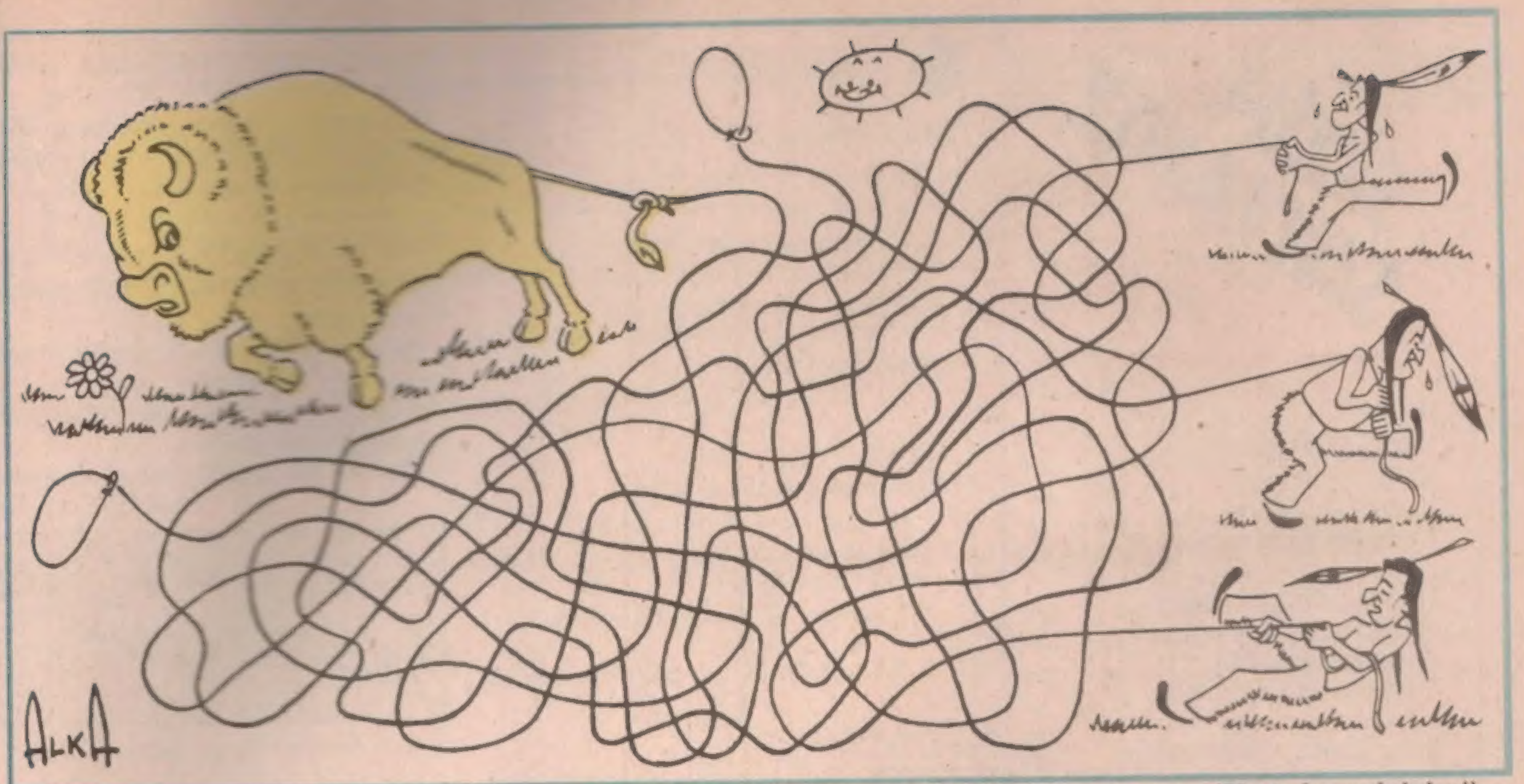

KİM YAKALADI BU BİZONU?– "Ben" deye bağırıyor birinci kızılderili. Lassosuyla yakaladığına inanıyor. "Hayır, ben yakaladım" diyor ikincisi. Üçüncü kızılderili ise "Ugh" diyor, "ben yakaladım". Aman kavga etmesinler, siz yardımcı olun ve bizonu kimin yakaladığını bulun.

## ■ BİLMECELER

Eni dar, boyu yılandır
(YOL)

Elden ele, belden bele
(KEMER)

Dere tepe, çılgıl küpe
(KIZILCIK)

Hanım içerde, saçı dışarda
(MISIR)

Daldan dala, eski pala
(ÇEKİRGE)

Canlı kaçar, cansız kovalar
(AT-ARABA)

MEHMET ERDAN/Mersin

Sıra sıra dişi var
Tepesinde saçı var
(MISIR)

Bir atım var mihriban
Göğsü suda her zaman
Arpa, saman istemez
Hiçbir zaman kişnemez
(KAYIK)

MUHARREM PARMAKSIZ/
Abatlı- Antalya

Uzaktan bakınca taş
Yakına gelince dört ayak bir baş
(KAPLUMBAĞA)

CUMA KUŞÇU/Siverek

# SİZİN SAYFANIZ

## ORMAN

Yeşil ağaçların
Soğuk pınarların
Yavru ceylanların
Yuvasısın güzel orman

Ormandaki hayvanların
Gürgenlerin, palamutların
Yaşayan canlıların
Yuvasısın güzel orman

Sümbüllerin, menekşelerin
Tavşanların, sincapların
Yeşilliklerin diyarı
Sensin güzel orman..

GÜNAY KILIÇ/Bozüyük

## SELÂM

Bahara selâm,
Yeni güne selâm
Yeni doğacak kardeşlere
Üçyüzaltmışbeş güne,
Elliiki haftaya
Açacak çiçeklere,
Selâm bir yaş alacaklar,
Selâm yeni büyüyenler
Uyanacak böceklere,
Selâm yeni mevsimlere...
Yeni çiçek gibi yeşeren
Aylar, haftalar, günler, mevsimler
Hepinize selâm
Hepinize selâm

DİLARA GÖRENER/
Erenköy-İstanbul

## Fıkralar

### BAHÇEDE ÖLDÜ

Ayşe Hanımın kocası ölmüştü.
Komiser sordu:
—Kocanız nerede öldü?
—Bahçede, fasulye toplarken...
—Pekiyi, siz ne yaptınız?
—Ne yapacağım, gidip bakkaldan kuru fasulye aldım!

HÜLYA ÇINAR/Mesken-Bursa

### UYDU

Öğretmen çocuğa sormuş:
—Dünyamızın uydusu nedir?
Çocuk arkadaşının attığı çimdikle,
—Ay! diye bağırmış.
Öğretmen, "Aferin!" diyip oturtmuş.

HÜSEYİN OVAYOLU/Gaziantep

### YENİ AVCI

Avcılığa yeni başlamış acemi, orman bekçisine:
—Bütün avcılar ormandan çıktı mı? diye sordu.
—Evet.
—İçlerinde yaralanan falan yoktu, değil mi?
—Hayır.
—İyi, ben bir ayı vurdum demek.

### MEKTUP

Türkçe dersinde öğretmen, herkesten bir yakınına mektup yazmasını istemişti. Kompozisyonla arası hiç iyi olmayan Tarık, yazacak bir şey bulamıyordu. Öğretmen kızmasın diye bir şeyler karalıyordu ama, on dakikada ancak iki satır yazabilmişti.
Bir ara öğretmen onun yazdıklarına baktıktan sonra:
—Bak arkadaşların hızlı hızlı yazıyor, dedi. Sen niye ağır yazıyorsun mektubunu?
Öğrenci gözlerini kağıdından ayırmadan:
—Mektup yazdığım arkadaşım okumayı yeni öğreniyor da, onun için ağır ağır yazıyorum efendim... dedi.

### KAÇ TANE KALIR

İki küçük çocuk birbirlerine soru soruyorlardı:
—Bir ağaçta on kuş olsa, birini vursam, geriye kaç kuş kalır?
Arkadaşı bu soruya bir türlü doğru karşılık veremeyince:
—Bir tane kalır, dedi. Yani ölmüş olanı.

ELMAS ŞAD/Rize

*Pul ve kartpostal konularında*

HİKMET ÇAKIR (16)
Güzeltepe Mah., Osman Turhan Sok. No. 22
Çengelköy-İSTANBUL

ZEYNEL ABİDİN ÇAKIR (16)
Güzeltepe Mah. Çamlıca Sok. No: 22
(Bakkal Fahrettin Çakır eliyle)
Çengelköy-İSTANBUL

YAŞAR ÇELİK (13)
Karatekin Mah. Metin Sok. No: 14
İmranlı-SİVAS

*Kartpostal konusunda:*
NEJAT EROĞLU
Kievitstraat 20
Enschede- HOLLANDA

DEMET CAĞLI (14)
Engürü Mah. 1. Muhtarlık, No. 173
Altındağ- ANKARA

*Genel konularda:*

AYHAN PASTIRMACI (5. sınıf)
Selimiye Mah. İstiklâl Cad. No: 5
Altınova - AYVALIK

NURSEN DEMİR (Orta 2)
Selimiye Mah. Sokak 15, No: 34
Altınova - AYVALIK

SERPİL ARIKAN (Orta 3)
Ihmeschule, Badenstedter Str. 14
3000 Hannover 91 BATI ALMANYA

CİHANGİR SERT
Krefelder Wall 38
5000 Köln 1
BATI ALMANYA

CÜNEYT SERT
Krefelder Wall 38
5000 Köln 1
BATI ALMANYA

ADEM KARABACAK/Colmar (Fransa)

# GARİP ama GERÇEK

Derleyen: ADİL NİGİRİAN — Çizen: MUSTAFA DELİOĞLU

## YANITLAR

### DENEKTAŞI

1. Selimiye Camisi, 2. Sonar, 3.Marko Paşa, 4. Milano, 5. Repertuar, 6. Ahlak, 7. Veniis, 8. J. Connors, 9. Onuncu.

### BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1-Plaj, sulak, 2-lif, balina, 3-Amerika, on, 4-noter, Kaf, 5-Ön, baş, yem, 6-Ramazan, la, 7-top, bal, 8-vah, harami, 9-aman, pis, 10-niçin, hala.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Planör, Van, 2-limonata, 3-afet, Mohac. 4-rebap, mi, 5-biraz, han 6-sak, Şaban, 7-ulak, nar, 8-li, Ay, lapa, 9-anofel, mil, 10-kan, Manisa.

### BU ÇADIR KİMİN

1 No.lu yerliye aittir. Bilindiği gibi, bu genellikle Kuzey Amerika'da görülen kızılderili çadırıdır.

### KİM YAPTI

Bu aracın adı stetoskop'tur. Doktorların kullandığı bu aracın yaratıcısı Laennec'tir.

### KİM YAKALADI BU BİZONU?

Bizonu üçüncü kızılderili yani en altta bulunan avcının yakaladığını herhalde anladınız değil mi?

### OYUNCU BALIK

Suda balonlar çıkararak eğlenen bu balık acaba kaç balon yapmış buldunuz mu? Biz size söyleyelim: tam 55 tane baloncuk yapmış.

### GÖZÜNÜZ SİZİ ALDATMASIN

Çok büyük bir olasılıkla soru işaretinin solundaki dairenin çapının karenin kenarına eşit olduğunu düşünüyorsunuz. Oysa değil, soru işaretinin sağındaki derseniz doğru yanıt vermiş olursunuz.

### SATRANÇ

Problem : 1.Şf3! Şxa5 2.Şe4 Şb6 3.Şd5! Şc7 4.Şc5! Beyaz karşılamayı sağlar ve kazanır.

# NASREDDİN HOCA BİRGÜN...

OOO... BUYUR HIDIR AĞA, NE İSTERSİN?

SENİN EŞEĞİ BİRAZ ÖDÜNÇ VERİR MİYDİN HOCAM?..

ÇOK İSTERDİM AMA, BİZİM OĞLAN EŞEKLE KASABAYA İNDİ...

AMA HOCAM! BAK AHIRDAN EŞEĞİN SESİ GELİYOR.

NE! ŞU AK SAKALIMLA BANA DEĞİL EŞEĞE Mİ İNANIRSIN.

AAAAİİİİİİİİ